

SAMEN WAGENINGEN

Categorie 1: Ontmoeten en verbinden

DEEL II UITVOERINGSPLAN

Uitvoeringsplan categorie 1 Ontmoeten en verbinden

Deelnemers samenwerkingsverband	Solidez, Odensehuis, Markt 17, THUIS, Scholen NW, de bblthk, Shout Wageningen
Flexibele schil	De Plek, MEE Veluwe, Indigo, ZinGesprek, CSWO, IWW, Scholen NW, Stichting Tinku, Platform voor Levensbeschouwing en Religie Wageningen
Samenwerkingspartners	Vluchtelingenwerk, Vluchteling onder Dak, Welkom in Wageningen, diverse bewonersinitiatieven, wijkpanels, wijkmanager, Buurtpunt NW, Ways Home Wageningen, CVS Mens en Werk, Lokale werkgroep dementie, Startpunt, Politie, Woningstichting, Siza, studie- en studentenverenigingen, Idealis, Het Torenkamertje, zorgpartijen e.a.

Inhoud

Inleiding.....	2
1. Ontmoetingsactiviteiten	5
2. Diversiteit	12
3. Samen Ouder & Goed leven met dementie.....	15
4. Buurtbemiddeling	21
5. Vluchtelingen	24
6. Stenen (fysieke basisinfrastructuur)	31
7. Overzicht resultaten, activiteiten en budgetverdeling	35
Bijlage 1: Deelnemerslijsten Samen Wageningen categorie 1: Ontmoeten/ verbinden	37
Bijlage 2: te behalen resultaten categorie ontmoeten/verbinden	41

Inleiding

Algemeen

In dit uitvoeringsplan worden de activiteiten beschreven die vanuit Samen Wageningen worden ingezet om de resultaten van de categorie ontmoeten en verbinden te behalen. Voor een overzicht van de te behalen resultaten van categorie 1: zie bijlage 1. Met dit uitvoeringsplan worden alle genoemde resultaten afgedekt en wordt tevens een bijdrage geleverd aan een groot deel van de resultaten in de andere categorieën van Samen Wageningen.

Elkaar ontmoeten is de basis voor het bouwen van sociale netwerken, sociale samenhang en deelname aan de maatschappij. Door ontmoeten mogelijk te maken voelen inwoners zich beter thuis en verbonden met hun buurt en met Wageningen; zij bouwen contacten op in de buurt en in Wageningen om hun verhaal te delen, samen wat te doen en hulp te vragen als het wat minder gaat. Het overgrote deel van de inwoners van Wageningen kan hieraan zelf vorm geven en is in grotere of kleinere mate actief aan het bouwen aan een prettigere leefomgeving of sterkere samenleving in Wageningen, met hier en daar wat incidentele (professionele) ondersteuning om mensen bij elkaar te brengen en tips of een steuntje in de rug te geven. Daar waar de sociale samenhang gering is of de eigen regie van inwoners laag is, kan structurele ondersteuning vanuit de sociale basisinfrastructuur een belangrijke bijdrage leveren om de sociale samenhang te verbeteren, zelf- en samenredzaamheid te vergroten en deelname aan de maatschappij te vergroten.

Continue doorontwikkeling

Het proces van Samen Wageningen kent een hoge tijdsdruk. Hierdoor is er onvoldoende tijd om doordachte doorontwikkelplannen voor de lange termijn te maken. Bovendien is op dit moment niet goed te voorzien welke ontwikkelingen zich de komende vier jaar in de maatschappij en bijvoorbeeld technologie voordoen. Daarnaast moeten we onderkennen dat er al heel veel zaken goed lopen en willen we behouden wat goed is. Verbeterpunten zitten in ieder geval op het gebied van samenwerking en verbinding tussen partijen en tussen diverse groepen inwoners in Wageningen. Hierdoor kunnen dubbele activiteiten worden voorkomen en kan bij sommige activiteiten een hoger deelname-aantal worden behaald. Een eerste stap hiertoe is gezet door met alle betrokken partijen gezamenlijke deelplannen te maken. De toekenning van de budgetten is voor vier jaar en we willen deze tijd benutten om waar mogelijk te transformeren.

In het plan voor 2018 is via de inrichting van de vaste basisinfrastructuur relatief veel ruimte toebedeeld aan de "gevestigde" partijen in Wageningen, zoals Solidez, Markt 17, THUIS, Odensehuis en Vluchtelingenwerk. Deze organisaties hebben hun bestaansrecht inmiddels bewezen en uit evaluaties onder inwoners blijkt dat veel inwoners tevreden zijn over het huidige aanbod van ontmoetingsactiviteiten. De professionals die bij deze organisaties werken kennen de wijken en buurten, de bewoners en de initiatieven. Tevens werken zij al samen met partijen zoals Woningstichting, politie, zorgorganisaties, bewonersinitiatieven, het verenigingsleven, re-integratiebedrijven en scholen. Die kennis en ervaring willen we borgen en versterken. Tegelijkertijd hebben we de ambitie om ruimte te geven aan nieuwe initiatieven en ideeën, waarvoor het fonds in het leven is geroepen. We stellen ons ten doel om tijdens Samen Wageningen de organisatie en infrastructuur zodanig in elkaar te schuiven en te reorganiseren, dat er vanaf 2019 meer geld en ruimte beschikbaar komt in het fonds voor nieuw aanbod en initiatieven, zonder verlies van samenhang of kwaliteit.

Om dat te bereiken zullen we alle functies die nodig zijn voor een smalle maar sterke basis op een rijtje moeten zetten, over alle organisaties en categorieën heen, om een nieuw fundament te bouwen dat voldoende financiële stabiliteit heeft (in de som en in de delen), flexibel kan opereren (want vraaggestuurd) en voldoet aan de doelstellingen en effecten die Samen Wageningen beoogt. Dit zien we als een doorlopend proces, waar we gedurende de vier jaar aan moeten werken. Dit uitvoeringsplan beschrijft de uitvoering voor 2018 en tegelijkertijd gaan we gedurende 2018 met elkaar om tafel om te komen tot doorontwikkeling voor 2019 en verder. Aan de hand daarvan maken we een eventueel bijgesteld plan voor 2019.

Samenhang met andere categorieën

De activiteiten van Ontmoeten en verbinden kennen een sterke samenhang met de activiteiten zoals

die in categorie 2 (Informeren/signaleren) en 4 (Meedoen/initiatieven) worden beschreven. Daarnaast biedt categorie 1 een fundament voor categorie 3 waardoor vraaggestuurde activiteiten meer in collectiviteit kunnen worden aangeboden en inwoners meer in verbinding kunnen worden gebracht met hun buurt en leefwereld. De samenhang met categorie 4 is zelfs zo sterk dat categorie 4 een groep activiteiten heeft beschreven onder de noemer 'ontmoeten en verbinden met een doel'. Omgekeerd biedt categorie 4 een fundament voor innovatie in categorie 1, waarbij bijvoorbeeld vanuit het bruisteam initiatieven opgepakt en uitgewerkt worden. Deze innovatieve activiteiten geven vanuit categorie 4 een boost aan nieuwe vormen van het betrekken van inwoners en de inzet van burgerinitiatieven die kunnen landen in categorie 1.

Deelplannen van Ontmoeten en verbinden

In dit uitvoeringsplan worden de activiteiten van de categorie Ontmoeten en verbinden op twee manieren inzichtelijk gemaakt:

- Allereerst via deelplannen waarin een samenhangend geheel van activiteiten op basis van inhoud wordt beschreven en wordt aangegeven hoeveel budget er aan deze activiteiten wordt toegekend;
- Ten tweede door aan het eind van dit categorieplan een overzicht te geven van de te behalen resultaten van Ontmoeten en verbinden en per resultaat aan te geven welke activiteiten bijdragen aan het behalen van het doel. In dit overzicht worden ook de budgetten bij de diverse activiteiten opgesomd.

Tijdens de bijeenkomsten van Samen Wageningen zijn de activiteiten uit de categorie Ontmoeten en verbinden samengebracht tot een vijftal thema's. Deze worden aangevuld met een deelplan over de inrichting van de fysieke plekken van de basisinfrastructuur, de zg. 'stenen'. Bij elkaar leidt dit tot de volgende indeling van deelplannen:

1. Ontmoetingsactiviteiten
2. Diversiteit
3. Samen Ouder & Goed leven met dementie
4. Buurtbemiddeling
5. Vluchtelingen
6. Stenen

Resultaten, doelen en monitoring

Per deelplan zijn de beoogde resultaten en doelen uitgewerkt en geven we aan hoe we deze denken te monitoren. Voor deze categorie denken wij meerwaarde te halen op de volgende punten:

<i>Doelstelling</i>	<i>hoe laten we dit zien</i>
1. Door de samenwerking binnen categorie 1 versterken we elkaars expertise en kunnen we hier optimaal gebruik van maken. We ontwikkelen ondernemerskwaliteiten door voor initiatieven op zoek te gaan naar alternatieve financieringsbronnen.	Evaluatie van de samenwerking, toename van samenhang, benutten van initiatievenfonds, vergroting van fonds
2. Door gezamenlijke investering in ontmoeten in de wijken en buurten zal er voor iedereen een plek zijn. Inwoners worden ondersteund in eigen initiatieven en er is plek voor hen om deze uit te voeren. Inwoners met persoonlijke vragen worden ondersteund in het ontwikkelen van zelfoplossend vermogen.	jaarverslagen, verhalen van bezoekers, klanteffectmeting
3. We zetten extra in op het bereiken en betrekken van kwetsbare inwoners, waardoor we een afname van gevoelens van eenzaamheid en een toename van tevredenheid over het eigen sociale leven verwachten, zingeving en meer betrokkenheid bij anderen en eigen initiatieven. Via buurtcirkels bevorderen we het	instrument positieve gezondheid

bekommeren om elkaar. Dit leidt tot een toename van positieve gezondheid.	
4. Iedereen is gelijkwaardig, maar niet gelijk en daarom geven we aandacht aan verschillen, zodat deze er mogen zijn, geaccepteerd en bespreekbaar worden, ook op scholen, waardoor persgedrag afneemt. Dat betekent ook dat er soms verschillende plekken nodig zijn om te ontmoeten, zoals voor de LHBT'ers in Wageningen en voor kwetsbare ouderen. Samen kunnen we dit waarborgen.	ervaringsonderzoek, evaluatie/ klanteffectmeting
5. Daar waar verschillen leiden tot conflicten zullen we deze oplossen met buurtbemiddeling. Dit leidt tot een toename van de leefbaarheid in de wijken.	klanteffectmeting
6. Ook nieuwe Nederlanders verdienen een plek in de samenleving van Wageningen en zullen ondersteund worden bij hun integratie zodat ze optimaal deel kunnen nemen aan de samenleving.	cliëntvolgsysteem, ZRM, klanteffectmeting
7. Een optimale basisinfrastructuur biedt aan alle activiteiten (ook van bewoners) ruimte en realiseert daarbij door de onderlinge samenwerking een besparing zodat per 2020 maximaal 15% van het totaal budget van Samen Wageningen in gebouwen zit. In vier jaar groeien we van het huidige aandeel toe naar 15%.	jaarverslagen, jaarlijkse berekening die afname van het percentage t.o.v. het voorgaande jaar laat zien

SROI (Social Return On Investment)

Door de investeringen die gedaan worden in het ontmoeten en verbinden kunnen wij een aantal mensen met een beperking in dienst nemen. Voor het jongerenwerk geldt dat er (samen met de investeringen in cluster 2 en 4) twee jongeren met een beperking in dienst zijn (beschut werk / Wajong). Daarnaast is er een leerervaringsplek voor jongeren van de Praktijkschool binnen het Jongerenwerk. Naast het in dienst hebben van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt voorzien de ontmoetingsactiviteiten in een veelheid van vrijwilligers- en werkervaringsplekken (minimaal 40 per ontmoetingsplek, in totaal minstens 240 vrijwilligers- en werkervaringsplekken). Ons streven is om de komende vier jaar deze plekken (nog) meer in samenhang te bezien en meer te verbinden aan het domein werk en participatie, zodat trajecten ontstaan waarin mensen hun werk- en participatievaardigheden kunnen vergroten. Een goed voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld het facilitair beheer van de fysieke plekken, waar mensen werkervaring op kunnen doen in beheer- en onderhoud van de ontmoetingsplekken. Het is de bedoeling dat deze trajecten door alle vier de categorieën heen kunnen lopen, afhankelijk van de gewenste te ontwikkelen vaardigheden.

1. Ontmoetingsactiviteiten

<i>Naam deelplan</i>	<i>Ontmoetingsactiviteiten</i>	<i>Categorie</i>	<i>1</i>
<i>Resultaten</i>	6/8/29/32/38/40/47/48	<i>Organisaties</i>	THUIS, Markt 17, Odensehuis, Solidez, Vluchtelingenwerk, de scholen in NW en de bbthk, aangevuld met partners in 2e schil: onder meer Indigo, De Plek, ZinGesprek, CSWO, IWW, Stichting Tinku, Platform Levensbeschouwing en Religie Wageningen en diverse inwonersinitiatieven.

1. Waarom

Activiteiten in de ontmoetingsplekken zijn erop gericht om inwoners op een laagdrempelige manier elkaar te kunnen laten ontmoeten, informatie te delen, hobby's uit te oefenen, cursussen te organiseren en te volgen, vrijwilligerswerk te kunnen doen, buurtinitiatieven te kunnen ontplooiën, deel te kunnen nemen aan maaltijdvoorziening, deel te kunnen nemen aan dagbestedingsactiviteiten, ondersteuning te krijgen bij lichte hulpvragen etc. Deze activiteiten kennen een grote relatie met de activiteiten uit categorie 2 en 4. De activiteiten zijn zeer divers en toegankelijk voor alle inwoners van Wageningen. De activiteiten worden zoveel mogelijk door inwoners zelf of met behulp van vrijwilligers uitgevoerd en zijn erop gericht om verbinding aan te brengen tussen groepen inwoners die elkaar zonder deze activiteiten niet zo snel zouden ontmoeten. Deze verbindingen dragen bij aan de zelf- en samenredzaamheid en de mentale veerkracht van inwoners van Wageningen. Er is specifieke aandacht voor inwoners die zich in een kwetsbare situatie bevinden.

Wageningen heeft momenteel een groot stelsel van ontmoetingspunten, met een veelheid aan activiteiten gericht op een brede diversiteit aan doelgroepen. Inwoners geven aan erg tevreden te zijn met het huidige aanbod en verbetering van levenskwaliteit te merken door deelname aan deze activiteiten (bron: klant-effectmeting Solidez, Verhalenproject Markt 17, onderzoek Spectrum, participanten raadpleging Odensehuis).

Toch zien we ook een aantal doorontwikkel-richtingen voor deze activiteiten:

- meer verbinden van (preventieve) zorg en welzijn aan ontmoetingsactiviteiten, met als doel om inwoners met individuele ondersteuningsbehoefte meer in te bedden in het netwerk in hun wijk. Dit kan voor de inwoners bijdragen aan het van betekenis zijn voor anderen en kan in sommige gevallen leiden tot overname van een deel van de ondersteuning door het (informele) netwerk rondom een ontmoetingsplek.
- meer vermenging van (kwetsbare) doelgroepen, die nu buiten elkaars gezichtsveld blijven, maar veel aan elkaar kunnen hebben en meer vermenging van kwetsbare en zelfredzame doelgroepen, waardoor versterking van veerkracht ontstaat.
- meer aandacht voor het bij elkaar brengen van vraag en aanbod tussen inwoners onderling
- aanspreken en betrekken van het potentieel van (gezinnen van) internationale studenten en internationaal WUR-personeel (bijvoorbeeld buurtpunt op de campus).

2. Voor wie

De activiteiten zijn gericht op alle inwoners van Wageningen, met specifieke aandacht voor inwoners die kampen met verminderde veerkracht of zich al dan niet tijdelijk in een kwetsbare situatie bevinden en daardoor in hun eentje minder goed in staat zijn om activiteiten te ontplooiën en van betekenis te zijn voor anderen. Bij kwetsbaarheid denken we aan mensen die behoren tot lage SES, kwetsbare ouderen (waaronder mensen met geheugenproblematiek/ dementie en hun naasten), kinderen (-9 maanden tot 12 jaar en 13-27 jaar) en hun ouders, vluchtelingen en migranten, inwoners met een beperking, inwoners met een klein sociaal netwerk, internationale studenten met hun gezinnen of aan inwoners die kampen met tijdelijke tegenslag en daardoor tijdelijk verminderd weerbaar zijn.

We ondersteunen deze inwoners om een netwerk op te bouwen, hun zelfredzaamheid te vergroten en van betekenis te zijn voor anderen en stimuleren en faciliteren zelf- en samenredzame inwoners om

initiatieven te ontplooiën, waar mogelijk ten bate van de ondersteuning van inwoners die een bepaalde mate van kwetsbaarheid ervaren.

3. Wat willen we bereiken?

De activiteiten dragen bij aan de resultaten 6/8/29/32/38/40/47/48 en hebben alle ook invloed op het vergroten van de positieve gezondheid en het welbevinden zoals beschreven in resultaat 2 en 3. Alhoewel we onderkennen dat de populatie in Wageningen bestaat uit verschillende doelgroepen, vliegen we de organisatie van de ontmoetingsactiviteiten niet vanuit de doelgroepgedachte aan. We streven er juist naar om activiteiten te organiseren die voor diverse doelgroepen aantrekkelijk en toegankelijk zijn, zodat groepen die elkaar normaal niet zo snel ontmoeten elkaar juist tegenkomen en elkaar en elkaar gewoonten kunnen leren kennen. Met de activiteiten willen we het volgende bereiken:

<i>Resultaat/effect</i>	<i>Concreet doel</i>	<i>indicatoren</i>	<i>monitoring</i>
6. inwoners kennen elkaar en hebben interactie met elkaar in hun gebied, waarbij de invulling van gebied maatwerk is	<p>Inwoners ontmoeten nieuwe mensen en ontmoeten vaker mensen buitenshuis</p> <p>Inwoners ervaren meer tevredenheid over hun sociale leven</p> <p>Inwoners ervaren meer gezelligheid om zich heen</p> <p>Inwoners doen meer voor anderen</p> <p>Inwoners houden meer rekening met anderen</p>	De door de bezoeker, deelnemers, vrijwilliger ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	<p>Periodieke klant effectmeting onder bezoekers, deelnemers en vrijwilligers</p> <p>Jaarlijks in beeld brengen van verhalen van deelnemers, bezoekers en vrijwilligers door middel van filmpjes</p> <p>Meepraten van inwoners in klantcontact groepen en ontwikkeltafels, om direct bij te dragen aan doorontwikkeling van ontmoeten</p>
8. indien nodig worden (kwetsbare) inwoners door de gemeente ondersteund bij het nemen van initiatieven in hun gebied	<p>Inwoners ondernemen meer initiatieven en nemen actiever deel aan de samenleving</p> <p>Inwoners zijn meer tevreden over hun daginvulling</p> <p>Inwoners worden vrijwilliger</p>	De door de bezoeker, deelnemers, vrijwilliger ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	idem
29. de wettelijke taken uit de Jeugdwet worden uitgevoerd, in categorie 1 betreft het de inzet op het versterken van het opvoedklimaat en het netwerk	<p>Inwoners krijgen meer zelfvertrouwen</p> <p>Ouders worden gestimuleerd in betrokkenheid bij de activiteiten van hun kind(eren)</p> <p>Inwoners gaan gezonder leven en meer plezier beleven aan gezonder leven (volgens visie van positieve gezondheid)</p>	De door de bezoeker, deelnemers, vrijwilliger ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	idem

<i>Resultaat/effect</i>	<i>Concreet doel</i>	<i>indicatoren</i>	<i>monitoring</i>
32. er zijn netwerken voor kinderen en ouders waar zij lotgenoten en ervaringsdeskundigen kunnen ontmoeten	Inwoners kunnen hun ervaringen met elkaar delen en voelen zich gesteund door lotgenoten en ervaringsdeskundigen	De door de bezoeker, deelnemers, vrijwilliger ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	idem
38. oudere inwoners kunnen elkaar en andere generaties ontmoeten en gezamenlijk activiteiten organiseren en worden daarin waar nodig gefaciliteerd (in samenhang te bezien met deelplan samen ouder)	Oudere inwoners ontmoeten nieuwe mensen en ontmoeten vaker mensen buitenshuis Oudere inwoners ervaren meer tevredenheid over hun sociale leven Oudere inwoners ervaren meer gezelligheid om zich heen Oudere inwoners doen meer voor anderen	De door de bezoeker, deelnemers, vrijwilliger ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	idem
40. eenzaamheid bij oudere inwoners wordt gesignaleerd en waar gewenst wordt op maat ondersteuning geboden bij maatschappelijke participatie/opbouwen van een netwerk	Eenzame oudere Inwoners worden actief bij de hand genomen en krijgen een steuntje in de rug om deel te nemen aan ontmoetingsactiviteiten en buurtinitiatieven met als doel om de doelen zoals beschreven onder 6 en 8 te bereiken	De door de bezoeker, deelnemers, vrijwilliger ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	idem
47. statushouders/vluchtelingen en inwoners ontmoeten elkaar in de buurt, op (vrijwilligers)werk of tijdens vrijetijdsbesteding	Inwoners voelen zich meer thuis in de buurt en hun leefomgeving en voelen zich erbij horen Inwoners ontmoeten nieuwe mensen en ontmoeten vaker mensen buitenshuis Inwoners ervaren meer tevredenheid over hun sociale leven Inwoners ervaren meer gezelligheid om zich heen Inwoners doen meer voor anderen	De door de bezoeker, deelnemers, vrijwilliger ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	idem

<i>Resultaat/effect</i>	<i>Concreet doel</i>	<i>indicatoren</i>	<i>monitoring</i>
48. statushouders/vluchtelingen worden door de gemeente ondersteund bij het opbouwen van een eigen netwerk	Idem 47 en: Inwoners ondernemen meer initiatieven en nemen actiever deel aan de samenleving Inwoners zijn meer tevreden over hun daginvulling Inwoners worden vrijwilliger	De door de bezoeker, deelnemers, vrijwilliger ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	idem
2. inwoners, in het bijzonder chronisch zieken, mensen met een beperking en mensen met een lage SES, ervaren hun kwaliteit van leven gemiddeld als goed 3. inwoners, in het bijzonder mensen met een lage SES, ervaren hun gezondheid gemiddeld als goed	Bovenstaande doelen dragen alle bij aan resultaat 2 en 3, daarnaast: Inwoners gaan in hun vrije tijd meer bewegen Inwoners gaan gezonder leven en meer plezier beleven aan gezonder leven		Scoren van de effectmeter positieve gezondheid bij na afronding collectieve, vraaggerichte activiteit

4. Onderbouwing

Uit ervaringsonderzoek en effectmeting van Markt 17, THUIS en Solidez blijkt dat inwoners veel waarde hechten aan de ontmoetingsactiviteiten in Wageningen. Zij geven aan een positief effect te ervaren op de in de vorige paragraaf beschreven onderwerpen.

BAAT (Beschikbaar, Aanvaardbaar, Aanpasbaar, Toegankelijk)

Alle activiteiten zijn toegankelijk voor iedereen die daar behoefte aan heeft. Daar waar er behoeftes zijn die niet aangeboden worden, zal maatwerk geleverd worden. Door het principe van wederkerigheid toe te passen, kunnen alle activiteiten gratis of voor een zeer geringe vergoeding (of tegenprestatie) geleverd worden.

5. Aanpak

Wat gaan we doen

We faciliteren, ondersteunen en begeleiden (preventieve) activiteiten gericht op:

- ontmoeten en meedoen
- van betekenis zijn voor anderen
- initiatieven van inwoners
- samenwerking in de wijk
- verbinden van inwoners aan netwerken in de wijk en vice versa
- betrokkenheid van ouders bij de activiteiten van hun kinderen
- buurtmaatschappelijk werk
- stedelijk aanbod voor jongeren van 13-27 jaar

Het grootste deel van de activiteiten wordt uitgevoerd door vrijwilligers en bij de activiteiten betrokken inwoners, soms ondersteund door een professional. Om inwoners te kunnen ondersteunen om het zelf te organiseren is aanwezigheid van sociaal werkers in buurten of in de buurt van doelgroepen een vereiste. Vanuit daar kan worden opgevangen en gesignaleerd waar inwoners behoefte aan hebben en waar ondersteuning bij nodig is. We werken hiertoe met kleinschalige (buurt)teams bestaande uit sociaal werkers en vrijwilligers. De expertise in de teams is afgestemd op de behoefte van de buurt of in sommige gevallen van een specifieke doelgroep waar op stedelijk niveau activiteiten voor worden georganiseerd (jongerenwerk in 't Oude Bijenhuis is een voorbeeld). Er zijn korte lijnen met (de teams van) het Startpunt, zodat makkelijk opgeschaald kan worden naar zorg.

Om de verbinding met wijkgericht werken te maken en buurtinitiatieven te stimuleren sluit de wijkmanager aan bij de buurtteams. Met deze buurtteams benaderen we bezoekers en mensen in de wijk met aandacht en presentie en vanuit de visie van positieve gezondheid: 'wat kun je wel? Waar word jij blij van? Wat heb jij nodig? Waar wil jij aan werken? Wat werkt voor jou? ...' om mee te kunnen doen, te ontplooiën en ontwikkelen, zelfredzamer te zijn, minder eenzaam te zijn etc. We verbinden redzame burgers aan kwetsbare en stimuleren onderlinge zorg en betrokkenheid; iedereen kan voor laagdrempelige ondersteuning terecht bij deze teams. Alhoewel het uitgangspunt is dat inwoners zelf in staat zijn om te ontmoeten en activiteiten te organiseren, leert de ervaring ook dat er een categorie mensen is die hier duurzaam ondersteuning bij nodig heeft. Voor deze mensen worden activiteiten georganiseerd op inloopbasis. Vanuit deze inloopfunctie kunnen inwoners toegeleid worden naar activiteiten, naar verbinding met andere inwoners in de wijk en naar mogelijkheden om van betekenis te kunnen zijn voor anderen. Zo hopen we het arsenaal aan inwoners dat zich inzet voor de buurt en voor elkaar steeds verder te vergroten.

De invulling van de activiteiten wordt in samenspraak met buurtbewoners, bezoekers van ontmoetingsplekken en vrijwilligers vormgegeven. We organiseren in ieder geval de volgende activiteiten ten behoeve van het halen van de resultaten:

- eettafels (resultaat 6/8/29/32/38/40/47/48)
- evenementen (resultaat 8/29/38)
- workshops/lezingen op aantal thema's afgestemd om directe vragen en behoeften (resultaat 8/29/40)
- ruilen/delen/lenden (resultaat 6/47/48)
- inloop (resultaat 6/29/38/40/47/48)
- gespreksgroepen (resultaat 29/32/38/40)
- ruimte bieden aan initiatieven (ondersteuning + fysieke ruimte) (resultaat 8/32)
- flexwerkplekken (resultaat 6/38)
- netwerkopbouw (resultaat 6/8/47/48)
- cursussen (resultaat 29/32/40/47/48)
- culturele activiteiten (resultaat 6/32/38/47/48)
- dagbesteding (resultaat 38/40)
- informeren (resultaat 8/38)

Van bovenstaande activiteiten is de inloop afwijkend in organisatie van de andere activiteiten. De inloopfunctie vraagt om openstelling van vaste locaties op specifieke tijden en hier hoort een bezetting van vrijwilligers en sociaal werkers bij. Deze inloop heeft als basisgedachte dat activiteiten plaatsvinden op basis van wederkerigheid, dus deelnemers zetten tijd of goederen in om de inloop gezamenlijk te faciliteren. Daar waar inwoners niet in staat zijn om dit zelfstandig vorm te geven,

kunnen professionals hierbij ondersteunen. In Wageningen zien we vijf tot zes structurele plekken met inloop-functionaliteit voor ons:

- voor inwoners die beschikken over eigen regie en veerkracht, die samen initiatieven willen ontplooiën en dit in willen zetten ten bate van de samenleving in Wageningen;
- voor kwetsbare inwoners zoals mensen met een klein netwerk, daklozen, inwoners met GGZ problematiek en vluchtelingen: primair op zoek naar een luisterend oor, niet altijd naar professionele hulp;
- voor inwoners met dementie en hun mantelzorgers;
- in twee tot drie wijken waar veel lage SES en migrantenpopulatie aanwezig is (met onder meer specifieke aandacht voor kinderen en hun ouders);
- Jongeren in de leeftijd 13-27 jaar.

6. Organisatie

We werken voor deze activiteiten samen met professionals en vrijwilligers van THUIS, Markt 17, Odensehuis, Solidez, CSWO, Vluchtelingenwerk, de bblthk, IWW, DigiTaalhuis, De Plek, ZinGesprek, Startpunt, Vrijwilligerscentrum, Indigo, Siza, Philadelphia, Woningstichting, Zinzia, RIBW, MEE, Politie, Welkom in Wageningen, wijkpanels, wijkbewoners, vrijetijdsclubs, sportclubs, migrantenorganisaties, IVN, basisscholen, kinderopvang Wageningen, hobbyclubs en vele andere partijen.

De kerngroep voor dit onderwerp bestaat uit THUIS, Markt 17, Odensehuis, Solidez, SHOUT, de bblthk en de scholen in NW. Zij zijn gezamenlijk eindverantwoordelijk voor de uitvoering van dit plan. Voor de invulling van het aanbod wordt samengewerkt met een grote groep betrokken partijen, die op onderdelen expertise en ondersteuning inbrengt, de flexibele schil. Dit zijn onder meer Indigo, De Plek, ZinGesprek, CSWO, IWW, Stichting Tinku, Platform Levensbeschouwing en Religie en diverse inwonersinitiatieven en zelforganisaties.

7. Budget/begroting

BASISINFRASTRUCTUUR		
Activiteit / interventie	Organisatie	Kosten
faciliteren, ondersteunen en begeleiden (preventieve) activiteiten gericht op: - ontmoeten en meedoen - van betekenis zijn voor anderen - initiatieven van inwoners - samenwerking in de wijk - verbinden van inwoners aan netwerken in de wijk en buurt - stimuleren van ouderbetrokkenheid	Markt 17	€ 19.000
	Odensehuis	Opgenomen in deelplan Samen Ouder, vanuit daar bijdragend aan dit deelplan
	THUIS	€ 48.500
	Solidez	€ 180.655
	Scholen NW	Ondersteuning vanuit buurtteams en deelplan ouderen
Buurtteams (buurtmaatschappelijk werk/ opbouwwerk/jongerenwerk)	Solidez	€247.150
Totaal		€ 495.305

GEFINANCIERD UIT FONDS SAMEN WAGENINGEN			
Activiteit / interventie	Organisatie	Prijs/product	Kosten
Laagdrempelige activiteiten die mensen de gelegenheid geven om op een constructieve en respectvolle manier zorg te dragen voor hun rouw en gemis.	De Plek	6 activiteiten per jaar met diverse prijs, middelen voor materialen max 150 personen	€ 7.250
Ontmoeting en verdieping via gesprekken over levensvragen en zingeving. Resultaat van gespreksgroep is vergroten veerkracht, versterken sociale verbindingen, participatie en regie over het eigen leven versterken. Voor 55+	Zingesprek		€ 3.500
Uitvoeren van diverse preventieve groepsactiviteiten op mentale thema's, waaronder eenzaamheid (8-10 deelnemers)	Indigo	2 x €4590	€ 10.000
(culturele) activiteiten, evenementen, cursussen die (mede) door CSWO worden georganiseerd en gefinancierd, waardoor de deelname van ouderen aan de Wageningse samenleving wordt gestimuleerd. Bijdrage aan de financiering van deze CSWO activiteiten.	CSWO	alleen met vrijwilligers, min 30, max 100 deelnemers	€ 2.500
Het gezamenlijk Intercultureel Straatfeest in samenwerking met Emmaus, en Interculturele ontmoetingen, zoals Bruiloften bij ons. Het organiseren van ontmoetingsbijeenkomsten, zodat personen met migratieachtergrond en autochtone Nederlanders elkaar leren kennen en elkaars kennissen en vrienden worden. Inhoudelijke (algemene) maatschappelijke bezinning zoals op de Dag van de Rechten van de Mens (10 december) en de Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie (21 maart). Daarnaast het presenteren van de diversiteit van de Wageningse samenleving, zoals door deelname aan en representatie tijdens de Stille Tocht op 4 mei	IWW	bijdrage aan organisatie kosten	€ 2.600
Ouder gespreksgroep voor ouders met kinderen met autisme. Vanuit de Brussengroepen is de vraag gekomen om een oudercontact groep op te zetten. Ouders geven aan de behoefte te hebben ervaringen met elkaar te delen.	MEE Veluwe	1 groep, max 12 ouders	€ 4.500
Ondersteunen, faciliteren internationale ontmoetings-activiteiten die door en voor de deelnemers zijn georganiseerd.	Stichting Tinku	uren/ menskracht voor organiseren	€ 35.000
Ter wille van ontmoeting en ondersteuning bij individuele zoektocht: deelname aan markten en festivals, zoals de zaterdagmarkt, het Bevrijdingsfestival en de Molenmarkt, voor bewustwording, voorlichting en ontmoeting. Organisatie van dialoogtafels.	Platform voor levensbeschouwing en religie		€ 1.500

GEFINANCIERD UIT ANDERE MIDDELEN (bijvoorbeeld IAS, fondsen, andere domeinen)		
Activiteit / interventie	Organisatie	Kosten
Kosten voor te organiseren activiteiten die niet opgebracht kunnen worden door de deelnemers	Solidez	€ 6.000
	Odensehuis	€ 7.000
	THUIS	€ 8.000
	Markt 17	€ 4.000

2. Diversiteit

Naam deelplan	Diversiteit	Categorie	1
Resultaten	Aanv. o.g.v par 6.2 Beleidskader	Organisaties	Shout Wageningen

1. Waarom

In de resultaten van Samen Wageningen is specifiek aandacht besteed aan het welbevinden van lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender (LHBT) inwoners. Een van de resultaten is dat zij zich gerespecteerd en prettig voelen in Wageningen. Anno 2017 is het nog steeds niet altijd mogelijk om in de openbare ruimte te zijn wie je bent. Onschuldige blijken van liefde voor elkaar zoals elkaars hand vasthouden of een klein zoentje kunnen grote gevolgen hebben door homofobie in de samenleving. Ondanks het milde klimaat voor LHBT inwoners in Wageningen is het nog steeds noodzakelijk om door en voor de doelgroep (LHBT inwoners) "iets" te regelen om elkaar veilig te kunnen ontmoeten. Daarbij is het ook belangrijk om voorlichting te geven op basis- en middelbare scholen, om de acceptatie van homoseksualiteit, biseksualiteit en transgenders te vergroten. Veel tieners hebben moeite om uit de kast te komen. En als er over homo's gepraat wordt, is dat vaak in negatieve zin. Wij willen het onderwerp uit de taboesfeer halen en jongeren helpen uit te komen voor hun geartheid. Voorlichting is nog steeds heel hard nodig! Dit onderwerp speelt zich ook af in de AZC's, waar een homofobe sfeer heerst en vluchtelingen zich, gevlucht en wel, zich nog steeds niet vrij kunnen voelen.

2. Voor wie

Voor alle LHBT inwoners (inclusief vluchtelingen): jong, middelbaar, oud van alle gezindten, afkomst en religies en voor alle leerlingen op lagere en middelbare scholen, inclusief jongeren die moeite hebben met of twifelen aan hun geartheid.

3. Wat willen we bereiken?

Resultaat/effect	Concreet doel	indicatoren	monitoring
Aanvullend resultaat: op grond van par. 6.2 beleidskader: De gemeente wil er ook voor zorgen dat lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender inwoners zich gerespecteerd en prettig voelen in Wageningen. Daar waar nodig voert de gemeente de regie en werkt hierin samen met partners.	LHBT'ers in Wageningen voelen zich prettig en vrij om te zijn wie ze zijn, hiertoe is er een veilige plek waar LHBT'ers elkaar kunnen ontmoeten.	Bezoekersaantallen op feesten en café avonden De door de inwoner ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	Tellen Klanteffectmeting In beeld brengen van verhalen van inwoners door middel van filmpjes
	Het uit de taboesfeer halen van seksuele diversiteit: Leerlingen denken zelf na over dit onderwerp en spreken hierover met docent en ouders met als doel dat LHBT-leerlingen zich niet buitengesloten voelen en niet worden gepest, maar geaccepteerd. (Het mogelijk voorkomen van zelfmoord (is bij LHBT-leerlingen een factor 5 hoger dan bij hetero's)	Aantal aanvragen van scholen De door de inwoner ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	Evaluatie met betrokken partijen

Resultaat/effect	Concreet doel	indicatoren	monitoring
	LHBT vluchtelingen krijgen goede voorlichting en ondersteuning over de LHBT-situatie in Nederland met als doel dat LHBT vluchtelingen vrijuit kunnen spreken met autoriteiten (advocaten, politie, IND) over hun geartheid	Aantal gesprek aanvragen van VWON De door de inwoner ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	Tellen Klanteffectmeting In beeld brengen van verhalen van inwoners door middel van filmpjes Evaluatie met betrokken partijen
	Jongeren maken kennis met gelijkgestemden, krijgen steun bij hun worsteling met hun geartheid en worden zelfverzekerd en kunnen zijn wie ze zijn	Deelnemersaantal De door de inwoner ervaren bijdrage van de activiteiten aan het hiernaast beschreven doel	

4. Onderbouwing

SHOUT Wageningen doet dit werk al bijna 50 jaar (sinds 1968) zeer succesvol. Niet alleen in Wageningen maar ook in Ede, Zetten, Opheusden, Andelst. Sinds 2013 is het werk uitgebreid met gesprekken met vluchtelingen en in 2016 hebben we met 70 LHBT vluchtelingen gesprekken gevoerd.

Hieronder enkele quotes van deelnemers:

“Het was erg fijn om deel te nemen aan de Out Now van SHOUT, omdat je ervaringen kunt delen met anderen en anderen leert kennen die net of niet “uit de kast zijn”. Ik vond het ook erg leuk om met de Out Now kennis te maken met SHOUT.” (Man, 22 jaar)

“Het contact met andere leden van de Out Now was een belangrijke steun tijdens mijn coming-out.” (Vrouw, 25 jaar)

Bijkomend effect: door de symbiose met theater De Wilde Wereld blijft het voor kleine toneelgroepen, koren, yoga, salsa- en tangolessen mogelijk om goedkoop en zonder subsidie over een theaterzaal te beschikken. Deze win-win situatie is voor het Wageningse theater/uitgaansleven een pluspunt.

BAAT : Beschikbaar, Aanvaardbaar, Aanpasbaar & Toegankelijk

Door ervoor te zorgen dat LHBT inwoners zich prettig voelen en gerespecteerd in de Wageningse Samenleving geeft SHOUT heel concreet invulling aan de mensenrechten. De activiteiten van SHOUT zijn beschikbaar en toegankelijk voor iedereen en vergroten de acceptatie en toegankelijkheid van LHBT inwoners in de samenleving.

5. Aanpak

We organiseren jaarlijks 10 discofeesten, 10 café-, film- of discussieavonden, 4 studentenfeesten door vrijwilligers van de Podiumcie, de G41Dcie, en de PRcie. We gaan daarnaast onderzoeken op welke manier meer verbinding en/of integratie aangebracht kan worden met andere activiteiten van ontmoeten en verbinden.

Tijdens onze lessen op middelbare scholen hebben leerlingen de mogelijkheid om anoniem vragen te stellen, vertellen onze voorlichters hun persoonlijke coming out-verhaal en houden we een groepsdiscussie. Onze voorlichting is er niet op gericht om leerlingen een mening op te dringen; we stimuleren ze om zelf na te denken over het onderwerp en laten onze kant van het verhaal zien. Er

zijn altijd wel leerlingen die homoseksualiteit afkeuren. Bij deze leerlingen proberen we begrip te kweken. Dit levert vaak levendige discussies op. Achteraf horen we vaak dat leerlingen onze les hebben gewaardeerd. Sinds een paar jaar zijn we ook actief op basisscholen. We richten ons daarbij op groep 7 en 8. Het spreekt voor zich dat dit programma er anders uit ziet dan het programma voor middelbare scholen. We praten niet over seks, maar wel over onderwerpen als verliefd zijn, verkering en "twee papa's of twee mama's". We hebben een interactieve basisschoolmethode die bestaat uit puzzels, spellen, een quiz en een nabespreking. SHOUT Wageningen heeft een poule van ca. 12 voorlichters die gratis voorlichting geven.

Op verzoek van VWON-vrijwilligers werkzaam in AZC De Leemkuil hebben onze vrijwilligers een of twee gesprekken met de vluchteling. Al onze activiteiten zijn open voor vluchtelingen. In samenwerking met Vluchtelingenwerk Oost Nederland zijn we gesprekspartner voor mannen en vrouwen die naast vluchteling ook homoseksueel of transgender (LHBT) zijn. In het gesprek spreken ze vaak voor het eerst in Nederland met iemand over hun geaardheid, de problemen die er zijn, wat ze hebben meegemaakt, hun vaak heftige levensverhaal enz. We kunnen nauwelijks problemen echt oplossen. We bieden een luisterend oor van iemand met dezelfde geaardheid en halen de vluchteling even uit zijn/haar isolatie.

Een, soms twee, keer per jaar organiseert SHOUT Wageningen de Out Now groepjes. Maximaal 8 personen komen dan een tiental keer bij elkaar om over wat hun aan het hart gaat te bespreken o.l.v. twee vrijwilligers-mentoren.

6. Organisatie

De activiteiten worden georganiseerd door vrijwilligers van SHOUT Wageningen in samenwerking met een aantal samenwerkingspartners, zoals de basisscholen en middelbare scholen, VWON, Studentenverenigingen, De Wilde Wereld en Emmaus.

7. Budget/begroting

BASISINFRASTRUCTUUR		
Activiteit / interventie	Organisatie	Totaal
Ontmoetingsplek voor LHBT'ers, voorlichting op scholen over LHBT, gesprekken met en begeleiding van LHBT-vluchtelingen, gespreksgroepen voor jongeren die worstelen met hun 'coming out'.	SHOUT Wageningen	€ 5.000

3. Samen Ouder & Goed leven met dementie

Naam deelplan	Samen ouder	Categorie	Het plan levert een bijdrage aan de resultaten van alle 4 de categorieën. De kern zit in 1 en 3.
Resultaten	Cat 1: 2,3,6,8,38,40, Cat 3: 2,3,18,19,37, 39	Organisaties	Solidez (ouderenwerker, sociaal werk,, Steunpunt Mantelzorg Wageningen, Thuis wonen, Kookatelier), Odensehuis, THUIS, Ouderenadviseurs, VCW, Studenten Platform Rode Kruis, CSWO, de bblthk, Onderwijs, Woningstichting, politie VWON, Thuiszorgorganisaties, Praktijkondersteuners Huisartsen, casemanagers dementie, Alzheimer NL afd. Veluwe Grebbe Vallei e.o., Indigo, de Plek, Zingesprek, VGGM

1. Waarom

Wageningen kent een grote groep ouderen, waarvan een deel zich in een kwetsbare situatie bevindt. Ouderen wonen steeds langer thuis. Een toenemende afhankelijkheid en sociaal isolement is voor een groeiende groep van ouderen een dagelijkse realiteit. Toch geldt ook voor deze groep dat je ondanks ziekte, beperking of tegenslag in het leven, zelf veel kan doen om de kwaliteit van leven een positieve draai te geven. Een steuntje in de rug kan helpen om zo goed en zelfstandig mogelijk verder te kunnen gaan. Dat is waar het in het programma Samen Ouder om gaat. Kansen creëren om mensen een zo optimaal mogelijk leefplezier te laten ervaren en veerkracht te behouden of te versterken ongeacht hun ziekte, beperkingen of leeftijd.

Samen Ouder werkt vanuit een integrale op positieve gezondheid gerichte benadering, waarbij vroegtijdige signalering, opbouw van ouderen-netwerken, buurtnetwerken en het organiseren van passende hulp en ondersteuning op maat voor zowel groepen als individuen belangrijke onderdelen vormen.

Door met meerdere partijen samen de uitvoering van dit programma op te pakken bundelen we de expertise op het terrein van sociaal werk, ouderenwerk, psychologische begeleiding (zie deelplan preventieve ondersteuning), mantelzorgondersteuning, omgaan met mensen met dementie en hun naasten en het organiseren van praktische ondersteuning in het normale dagelijkse bestaan. We zetten in op actieve kennisdeling als het gaat om het trainen en begeleiden van vrijwilligers, het combineren van informele en formele zorg, op vraag en gesignaleerde behoefte etc. Door deze samenwerking is een professionaliseringsslag mogelijk die verder reikt dan een enkele organisatie en waarvan de resultaten ten goede komen aan zeer veel inwoners van Wageningen.

2. Voor wie

Alle oudere inwoners 65+ en hun naasten met een vraag (van initiatief tot hulpvraag) van de gemeente Wageningen kunnen een beroep doen op de professionele ondersteuning binnen dit programma. Met speciale aandacht voor mensen die een specifieke werkwijze vragen, zoals bijvoorbeeld mensen met beginnende dementie, allochtone ouderen, ouderen met een lage SES. Naast een collectieve werkwijze is ruimte voor individueel maatwerk en wordt er aangesloten op de vraag en behoefte van de doelgroep.

3. Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat ouderen ervaren dat zij van betekenis zijn voor de samenleving en hebben als doelen:

- Ouderen zijn zo lang mogelijk zelfstandig, actief en doen mee in de samenleving;
- Oudere inwoners kunnen zoveel mogelijk eigen regie houden over hun leven, ook als hun kwetsbaarheid toeneemt;
- Kwetsbare ouderen (en hun naasten) ervaren hun kwaliteit van leven als gemiddeld goed;

- Mensen met dementie en hun naasten kunnen zo lang mogelijk meedoen, zelfstandig en actief blijven;
- Eenzaamheid/ sociaal isolement bij oudere inwoners neemt af;
- Mantelzorgers ervaren steun en voelen zich minder overbelast;
- Samenredzaamheid wordt vergroot in buurten en wijken;
- Beeldvorming rond ouderen wordt positief beïnvloed;
- Maatschappelijk taboe op dementie vermindert en de eigenwaarde/waardigheid van mensen met dementie wordt vergroot;
- Mensen met dementie en hun naasten en professionals die in hun werk te maken hebben met dementie vinden en brengen kennis en informatie als het gaat om 'Goed leven met dementie'.

<i>Resultaat/effect</i>	<i>Concreet doel</i>	<i>indicatoren</i>	<i>monitoring</i>
Kwetsbare ouderen, mensen met dementie ervaren hun kwaliteit van leven gemiddeld als goed	Kansen creëren voor het vergroten van leefplezier/ ervaren welbevinden	Cijfer pijler positieve gezondheid	Ervaringsonderzoeken en/of klanttevredenheids meting
Kwetsbare inwoners ervaren hun gezondheid als gemiddeld goed	Positieve gezondheid bevorderen door stimuleren van meedoen, participatie en zingeving	Cijfer pijler positieve gezondheid en aantal (ouderen)groepen en buurtinitiatieven waarmee we in contact staan	Ervaringsonderzoek en/of klanttevredenheids meting
Inwoners kennen elkaar en hebben interactie met elkaar in hun gebied waarbij invulling van gebied maatwerk is	Ontwikkeling en ondersteuning buurtnetwerken , buurtcirkels	idem	Ervaringsonderzoek en/of klanttevredenheids-meting
Indien nodig worden (kwetsbare) inwoners door de gemeente ondersteund bij het nemen van initiatieven in hun gebied	Ontwikkeling en ondersteuning buurtnetwerken , buurtcirkels	Het aantal deelnemers aan inloop en actieve ontmoetingen	Ervaringsonderzoek
Oudere inwoners kunnen elkaar en andere generaties ontmoeten en gezamenlijk activiteiten organiseren en worden daarin waar nodig gefaciliteerd	Bieden van laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheid en en deelname aan activiteiten voor buurtbewoners en mensen en kwetsbare ouderen	aantal huisbezoeken. het aantal verwijzingen via de woningstichting, huisarts, thuiszorg aantal signalen	Idem
Eenzaamheid bij oudere inwoners wordt gesignaleerd en waar gewenst wordt op maat ondersteuning geboden bij maatschappelijke participatie/opbouwen van een netwerk	Bieden van een steuntje in de rug en toe leiden naar collectieve activiteiten en buurtinitiatieven d.m.v. kort traject huisbezoeken	aantal huisbezoeken. het aantal verwijzingen via de woningstichting, huisarts, thuiszorg aantal signalen	idem

Resultaat/effect	Concreet doel	indicatoren	monitoring
Mantelzorgers en professionele hulpverleners stemmen de zorgverlening met elkaar af	Actieve kennisdeling Kennis halen en brengen als het gaat om Goed leven bij dementie, samenwerking informele formele zorg	Aantal bijeenkomsten voor mantelzorgers van mensen met dementie. Aantal netwerkbijeenkomsten prof/vrijwilligers	Ervaringsonderzoek en klanttevredenheidsmeting
Mantelzorgers die ondersteuning nodig hebben, krijgen informele en/of formele hulp op maat	Ontwikkelen van mogelijkheden voor meerdaagse zorg pauze momenten	Rapportage pilot	

4. Onderbouwing:

Door de jaren heen hebben de huidige professionals een groot netwerk onder ouderen en hun naasten opgebouwd. Dit netwerk vormt de basis voor kennen en gekend worden, onderlinge hulp en signalering. Met het causaal verband voor leefbaarheid is aan te tonen welke positieve effecten het heeft als mensen elkaar kennen, dingen samen doen enz. Met het concept positieve gezondheid weten we inmiddels ook dat meedoen, plezier hebben, van betekenis zijn en zingeving belangrijke pijlers zijn voor de gezondheid van mensen. Door hierop in te spelen dragen we dus bij aan de gezondheid van de Wageningse ouderen. De aanpak van Solidez is in 2016 door klanten met een 8,5 gewaardeerd.

Odensehuis voorziet is een belangrijke behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor kwetsbare ouderen, mensen met beginnende dementie en hun naasten. Het concept heeft zijn waarde bewezen. De Odensehuis-visie van de sociale benadering van dementie wijst uit dat de werkwijze van Odensehuis resultaat oplevert. Onderzoek (WUR 2016: Sense of Coherence) naar wat bepalend is voor welbevinden/ leefplezier van kwetsbare ouderen, mensen met dementie en hun naasten laat zien dat de professionele benadering van informele zorg kostenbesparend kan werken. De integrale benadering zorgt dat het proces van verouderen wordt vertraagd, mensen de kwaliteit van leven als positiever ervaren wordt en mantelzorgers zich ondersteund voelen/weten (www.odensehuizen.nl).

“Odensehuis in Wageningen is ontstaan als burgerinitiatief en biedt sinds 2013 een professionele innovatieve aanpak voor informele zorg gericht op kwetsbare ouderen, mensen met geheugenverlies, beginnende dementie en hun naasten. Mensen vinden er een veilige plek, een eigen huiskamer waar men zichzelf kan zijn zonder zich te moeten schamen voor de ziekte met alle gevolgen van dien. De kern van het initiatief is dat de deelnemer, zelf de keuze heeft om te bepalen wat hij wil. Deelnemers bepalen wanneer ze willen komen en met wie en hoe lang ze blijven. Sommige deelnemers komen samen of alleen, op een vaste dag of meerdere dagen. Het Odensehuis is voor de vaste bezoekers de lifeline voor meer kwaliteit van leven. Een plek waar de mens en het creëren van kansen voor optimaal leefplezier centraal staat en niet de ziekte of beperking iedereen wordt gestimuleerd in wat er wel kan! Het motto is “Vergeet niet te leven”!

Hoe draagt dit bij aan de Wageningse principes

- We voorkomen snelle achteruitgang en vroegtijdige opname in verpleeghuis (preventie): Door er eerder bij te zijn kunnen we erger voorkomen en een breed scala aan informele ondersteuningsmogelijkheden ontsluiten. Doordat inwoners met een initiatief informatie krijgen die helpend is bij hun aanpak kunnen zij ook problemen in hun buurt, wijk, stad voorkomen.
- We zetten de inwoner centraal: de vraag van de inwoner is bepalend. Het antwoord kan op diverse passende manieren worden verkregen op diverse plekken.
- We doen het samen: de titel van het deelplan zegt het al. Iedereen zet zich in om van samen Ouder een succes te maken, zowel de ouderen zelf, als organisaties die formele (betaalde) hulp/zorg/ondersteuning aanbieden als organisaties die informele zorg/hulp/ondersteuning aanbieden door vrijwilligers, mantelzorgers, burens, familie en vrienden. De partnerorganisaties vormen samen een netwerk van buurtpunten voor een goede informatievoorziening en effectieve wijze van signaleren en uitwisselen.
- We gaan uit van vertrouwen: Iedereen die signaleert moet deze signalen kunnen delen. Ook signalen van niet-deskundigen worden serieus genomen.

- We zoeken actief naar vernieuwing: we zoeken naar vernieuwende arrangementen van hulp en ondersteuning in combinaties tussen formele en informele hulp, over grenzen heen van bestaande sectoren (wonen, welzijn, zorg) We leren al werkend wat werkt en dragen dit actief uit om zo te zorgen voor kennisdeling en continue verbetering.

BAAT

Hoe geven we invulling aan de mensen- en kinderrechten volgens BAAT: beschikbaarheid, aanvaardbaarheid, aanpasbaarheid en toegankelijkheid

- We starten bij contact en aandacht;
- We spelen in op behoeften;
- Er is ruimte voor maatwerk;
- We werken aan bewustwording en het vergroten van deskundigheid in signaleren en reageren van vrijwilligers en professionals.

5. Aanpak

Samen Ouder staat voor een brede integrale sociale benadering van (kwetsbare) ouderen met specifieke aandacht voor alle levensterreinen en de gehele sociale context met de nadrukkelijke wens om ouderen zelfstandig en actief te laten zijn en blijven, ook als de mate van afhankelijkheid van hulp en ondersteuning toeneemt.

Het programma "Samen Ouder" is onderverdeeld in twee categorieën en omvat 4 hoofdlijnen: In categorie 1. Ontmoeten en verbinden:

- Samen Ouder in de Buurt: met inzet op ontmoeten, praktische informatie, onderlinge hulp, samen eten of andere preventieve activiteiten ondernemen.

In categorie 3. Vraaggerichte hulp en ondersteuning:

- Zelfstandig blijven: buurtnetwerken met formele en informele passende hulp en ondersteuning.
- Gezond samen Ouder: activiteitenprogramma ontwikkeld op basis van het model positieve gezondheid met aandacht voor alle aspecten van positieve gezondheid.
- Goed leven met dementie thuis.

Categorie 1: Samen ouder in de buurt en zelfstandig blijven:

- Laagdrempelige ontmoetingen als basis voor kennen en gekend worden, van betekenis willen zijn voor een ander en intergenerationele, interculturele contacten: via buurtpunten organiseren en faciliteren van inloop -en ontmoetingsmogelijkheden, preventieve activiteiten (informatieve, culturele -en educatieve) voor zowel vitale als kwetsbare ouderen. Buurtpunten bieden ook goede mogelijkheden voor ontmoetingen tussen jong en oud en tussen verschillende groepen. Zoals al plaatsvindt op diverse locaties: Akeleihof, Buurtse Bocht en in het Odensehuis;
- Vraagbaak en informatiepunt op het terrein van praktische en mentale ondersteuning van ouderen;
- Opzoeken, aanjagen en ondersteunen van nieuwe initiatieven en activiteiten waarbij het uitgangspunt is: Wat willen ouderen zelf en welke ondersteuning is hierbij gewenst?
- Onderhouden van de bestaande buurtnetwerken en contacten met ouderengroepen (momenteel netwerk van 35 ouderengroepen) van belang voor onderlinge hulp en als signaleringspunt;
- Onderhouden van contacten met mantelzorgers van mensen met dementie, buurtnetwerken en professionele netwerken binnen diverse sectoren;
- Begeleiding/coaching pool van 25 -50 vrijwilligers.

Categorie 3: Vraaggerichte hulp en ondersteuning gericht op zelfstandig blijven

- Onderhouden bestaande buurtnetwerken waarin onderlinge hulp geboden wordt aan elkaar
 - Inzet van kortdurende oplossingsgerichte ondersteuning na signaal uit het buurt -en of professionele netwerk, zodat de oudere weer zelfstandig verder kan, dan wel toegeleid wordt naar passende hulp of ondersteuning (o.a. inloop, activiteiten, eettafels, informele of formele zorg).
- Pilot gericht op passende hulp en ondersteuning voor kwetsbare ouderen:
 - Actieve signalering van kwetsbare ouderen met specifieke aandacht voor de wijk Zuidoost: een gebied waar veel ouderen wonen en relatief niet of nauwelijks voorzieningen zijn
 - Buurtcirkels ontwikkelen met inzet van vitale buurtbewoners en vrijwilligers van Studenten Platform Rode Kruis in de rol van buurt buddy's, maatjes op maat voor mensen met

- dementie;
 - Vervolg geven aan het buurtonderzoek “Je woont hier niet zomaar”
 - Uitwerken van ideeën lijst “Samen Ouder in eigen buurt” voor door en met inwoners van Zuidoost die iets kunnen/willen betekenen voor een ander
- c) Signalerings -en informatiepunt op het terrein “Goed leven met dementie” voor een ieder die er in werk of privé mee te maken heeft:
- Leveren van een bijdrage aan een juiste verwijzing naar relevante informatiebronnen en faciliteren van de beschikbaarheid van informatie over Gezond Samen Ouder & Goed leven met dementie thuis
 - Ontwikkelen van een dementiewijzer voor het beschikbaar stellen van relevante informatie (Wie doet wat en hoe voor mensen met dementie en hun naasten (naar voorbeeld van andere gemeenten))
- d) Informatiebijeenkomsten gericht op het vergroten van de bewustwording van inwoners van Wageningen en maatschappelijke organisaties in kader van landelijke campagne Samen Dementievriendelijk om dementie beter te kunnen herkennen (bijv. voor sportverenigingen, Supermarkt, ouderenbonden, Rotary, Zonnebloem, Kerken)
- e) Bevorderen kennisdeling: Organiseren van informatie -en expertbijeenkomsten met specifieke thema’ (bijvoorbeeld: inzet van technische hulpmiddelen, wat vraagt dit aan organisatie) en het faciliteren van netwerk lunches voor geïnteresseerde professionals en vrijwilligers uit het Wageningse netwerk
- f) Ontwikkelen van programma Gezond samen ouder op basis van het model positieve gezondheid met aandacht voor alle aspecten van positieve gezondheid. Dit programma wordt ontwikkeld in samenwerking met de partners van deelplan B.

6. Organisatie

Kartrekkers van het deelplan Samen Ouder & Dementie Thuis zijn het Odensehuis en Solidez (Ouderenparticipatie). In de uitvoering wordt samengewerkt met de buurtteams, Steunpunt Mantelzorg en informele zorg, Platform Studenten Rode Kruis, VCW, en Thuiszorg. Daarnaast zoeken we verdere verbreding en verdieping waar gewenst met netwerkpartners zoals: de bblthk, CSWO, Onderwijs, Woningstichting, VWON, Praktijkondersteuners Huisartsen, Casemanagers dementie, afdeling Alzheimer Veluwe Grebbe Vallei e.o., Stichting de Koffer, Indigo, de Plek, Zingesprek e.a.

7. Budget/begroting

BASISINFRASTRUCTUUR		
<i>Activiteit / interventie</i>	<i>Organisatie</i>	<i>Totaal</i>
Categorie 1: Samen ouder in de buurt	Solidez	€ 52.000
Categorie 1: Samen ouder in de buurt/ Actief en Zelfstandig blijven	Odensehuis	€ 48.500
Categorie 3: Ondersteuning op maat	Solidez	€ 123.552
Categorie 3: Buurtcirkels,	Odensehuis	€ 27.500
Goed leven met dementie, Meerdaagse zorgpauze momenten	Odensehuis	€ 15.000
Totaal Categorie 1		€ 100.500

GEFINANCIERD UIT FONDS SAMEN WAGENINGEN			
Activiteit / interventie	Organisatie	prijs/product	Totaal
Categorie 3: Gezond Samen Ouder & Goed leven met dementie	Odensehuis		€ 15.000
Cat 3: Training Investeren in samenwerking: Contact bij dementie voor mantelzorg, professionals en vrijwilligers samen	Odensehuis		€ 6.000
Categorie 3: Buurtcirkels	Odensehuis		€ 5.000
Categorie 3: Programma: Goed leven met dementie	Odensehuis		€ 5.000
Totaal			€ 31.000

4. Buurtbemiddeling

<i>Naam deelplan</i>	Buurtbemiddeling	<i>Categorie</i>	1
<i>Resultaten</i>	Aanvullend resultaat Leefbaarheid	<i>Organisaties</i>	Solidez

1. Waarom

Een burencollicie heeft negatieve impact op leefbaarheid, gezondheid, werk, participatie. Buurtbemiddeling beoogt partijen in een rechtstreeks gesprek tussen partijen te begeleiden in de richting van oplossingen die voor beide partijen aanvaardbaar zijn. Partijen zelf blijven verantwoordelijk voor de oplossingen en afspraken. Buurtbemiddeling werkt preventief, voorkomt escalatie en juridisering en ontlast de politie en andere handhavers. Na een geslaagde bemiddeling kunnen burens weer met elkaar verder.

2. Voor wie

Alle inwoners van de gemeente Wageningen met een probleem met de burens kunnen een beroep doen op Buurtbemiddeling

3. Wat willen we bereiken?

<i>Resultaat/effect</i>	<i>Concreet doel</i>	<i>indicatoren</i>	<i>monitoring</i>
Aanvullend resultaat, op grond van par. 6.2 beleidskader: De gemeente wil aanvullend op de resultaten onder leefbaarheid het volgende bereiken. De gemeente wil voorkomen dat er gebieden zijn waar de leefbaarheid achterblijft, omdat inwoners het daar zelf niet lukt om er verandering in te brengen. Daar waar nodig voert de gemeente de regie en werkt hierin samen met partners.	De-escalatie van het conflict en het maken van afspraken die beide partijen kunnen onderschrijven. Verbetering van de onderlinge sfeer, afname van de stress, herstel van communicatie. Burens kunnen weer met elkaar verder. Minimaal 25 bemiddelingen per jaar.	Verbetering van de situatie door de interventie van Buurtbemiddeling op een schaal van 0 tot 10 Aantal succesvolle bemiddelingen per jaar	Nazorg na zes weken: partijen worden gebeld of de afspraken standhouden

4. Onderbouwing

Waarom werkt dit?

Bewoners hebben uiteindelijk een duidelijk belang bij het verbeteren van de verhoudingen. Verhuizen is doorgaans geen optie. Burens moeten samen verder. De methodiek van Buurtbemiddeling is een informele/laagdrempelige vorm van mediation, waarbij alle essentiële kenmerken onverminderd blijven gelden: neutraliteit en onpartijdigheid van de bemiddelaars, vertrouwelijkheid van alle gesprekken, deelname door partijen op basis van vrijwilligheid.

De bemiddelaars zijn getrainde vrijwilligers. Zij ontvangen bij aanvang een basistraining van vijf dagdelen. De coördinator is een betaalde professional. Hij zorgt voor de zorgvuldige afhandeling van de meldingen, de coaching van de vrijwilligers, de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening door het op peil houden van het team vrijwilligers en de organisatie van intervisie en verdiepingstrainingen. Buurtbemiddeling is een beproefde voorziening in ruim 225 gemeenten in Nederland. Relatief goedkoop, snel en effectief, gericht op herstel van plezierige verhoudingen. De richtlijnen van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) voor Buurtbemiddeling worden in praktijk gebracht. Het CCV waarborgt ook de kwaliteit van de basistraining voor vrijwilligers.

Hoe draagt dit bij aan de Wageningse principes

- Preventie: BB voorkomt escalatie en herstelt communicatie
- Inwoner centraal: BB is per definitie maatwerk, geen zaak is hetzelfde
- We doen het samen: het oplossen van een burencollicfict vraagt actieve inzet van beide partijen, vrijwillige bemiddelaars, netwerkpartners
- We gaan uit van vertrouwen: BB is gericht op herstel van vertrouwen
- We zoeken actief naar vernieuwing: Bemiddeling/mediation wordt meer gemeengoed, maar is nog steeds een vernieuwende vorm van conflictoplossing. Ook wordt er gezocht naar nieuwe verbindingen en samenwerkingen, zoals de korte lijnen met het Kernteam van Wageningen

BAAT : Beschikbaar, Aanvaardbaar, Aanpasbaar & Toegankelijk

Buurtbemiddeling is er voor iedereen die in een (dreigend) conflict met direct omwonenden terecht komt ongeacht achtergrond of geaardheid en is zeer laagdrempelig. Het vergroot de onderlinge tolerantie in wijken en buurten en zorgt ervoor dat verschillen, ook culturele verschillen en verschillen die voortkomen uit verschillende levenswijzen, overbrugd worden. Verschillen mogen er zijn en worden gerespecteerd. Door te werken aan compassie en verbinding worden de principes van BAAT omarmd.

5. Aanpak

Meldingen komen binnen via verwijzers, maar het aantal zelfmelders zit al jaren in de lift. Buurtbemiddeling laat de regie bij de bewoners zelf. Zij stemmen in met bemiddeling. Altijd wordt eerst nagegaan in hoeverre partijen zelf een poging hebben gedaan om tot een oplossing te komen. Als dat niet lukt is ondersteuning door Buurtbemiddeling een effectieve en laagdrempelige volgende stap. De bemiddeling wordt gedaan door twee vrijwilligers. De bemiddelaars zijn onafhankelijk, blijven neutraal en werken vertrouwelijk. Zij onthouden zich van een oordeel over de inhoud van het conflict en begeleiden het proces op neutrale, methodische wijze. Afspraken en oplossingen moeten komen van partijen zelf (NB Buurtbemiddeling is geen rijdende rechter en doet geen arbitrage). Deelname door partijen aan een bemiddelingstraject is op basis van vrijwilligheid, d.w.z. dat de gemotiveerde wens van een partij om te stoppen altijd wordt gerespecteerd.

De intentie van bemiddelaars is om partijen mét elkaar in gesprek te brengen op een neutrale plek, maar ook als het niet zo ver komt/hoeft te komen, leert de ervaring, dat alle fasen in een traject partijen wat te bieden hebben, dat bijdraagt aan het hanteren van de conflictsituatie: je gehoord weten (je verhaal kwijt kunnen aan bemiddelaars die met empathie luisteren, doorvragen), inzicht krijgen in het conflict en de eigen rol daarin, onderzoeken van de motivatie om eruit te komen (wat levert een resultaat je op), overwegen om nog een keer zelf te proberen het gesprek met de burens te zoeken, tot aan een gesprek met de burens onder leiding van Buurtbemiddeling gericht op concrete afspraken. Buurtbemiddeling biedt ook nazorg: na ongeveer zes weken wordt bij partijen gecheckt of de afspraken stand houden. Met partijen wordt afgesproken dat ze, bij niet nakomen van afspraken of bij terugval, eerst Buurtbemiddeling bellen (en niet de politie of anderen) om op basis van eerder gemaakte afspraken “in de herhaling te gaan” en in een rechtstreeks gesprek weer een stap vooruit te maken.

6. Organisatie

Buurtbemiddeling werkt met een betaalde coördinator (0,3 fte) en 12 getrainde vrijwillige bemiddelaars, uitgaande van 30 tot 35 meldingen op jaarbasis. De coördinatie van buurtbemiddeling wordt gedaan door Solidez. De Woningstichting is mede-financierende partner.

De coördinator Buurtbemiddeling verzorgt de afstemming met het professionele netwerk van Politie, de Woningstichting, Welzijn, AMW, Gemeente (sociaal beleid, Openbare orde en Veiligheid, Handhaving, Klachtpreventie, Ouderenbeleid), GGZ instellingen, Vluchtelingenorganisaties, Mee Veluwe. Deze partners zijn tevens verwijzers van overlastmeldingen. Met deze partners bestaan goede afspraken over zo nodig opschalen of afschalen van concrete casuïstiek.

7. Budget/begroting

Buurtbemiddeling vindt plaats in co-financiering met de Woningstichting. De Woningstichting draagt voor de helft bij in de kosten. Totale begroting is € 32.000, waardoor voor Samen Wageningen nog een bedrag van € 16.000 resteert.

BASISINFRASTRUCTUUR		
Activiteit / interventie	Organisatie	Totaal
Coördinatie buurtbemiddeling	Solidez	€ 16.000

GEFINANCIERD UIT ANDERE MIDDELEN (bijvoorbeeld IAS, fondsen, derden, andere domeinen)		
Activiteit / interventie	Organisatie	Totaal
Coördinatie buurtbemiddeling	Woningstichting	€ 16.000

5. Vluchtelingen

<i>Naam deelplan</i>	Vluchtelingen	<i>Categorie</i>	4
<i>Resultaten</i>	44, 45, 46, 47 en 48 Aanvullend resultaat 7.4	<i>Organisaties</i>	VWON, VOD ism Welkom in Wageningen, Solidez, VCW, Gilde, de bblthk, Markt 17, THUIS, Compleet Mensenwerk en op maat: Ways Home, Tinku, WH Office, CSV, klankbordgroep GGZ

1. Waarom

Opmerking vooraf

Binnen Samen Wageningen heeft de werkgroep vluchtelingen, samen met vele andere partijen, gewerkt aan dit deelplan vluchtelingen. De financiering en de resultaten van een groot deel van de activiteiten voor vluchtelingen zijn opgenomen in categorie 3 en 4. Dit thema heeft echter ook zoveel raakvlakken met categorie 1, dat we hebben besloten om het deelplan vluchtelingen hier ook integraal op te nemen. Alle activiteiten in categorie 1 worden ook georganiseerd voor vluchtelingen en leden van de werkgroep vluchtelingen zijn ook betrokken bij de organisatie van deze activiteiten. Met elkaar zijn we steeds op zoek om zoveel mogelijk samenhang aan te brengen tussen de activiteiten van ontmoeten/verbinden en de activiteiten die vanuit categorie 3 en 4 specifiek voor vluchtelingen worden georganiseerd.

In Wageningen voelen veel inwoners zich verbonden met vluchtelingen en ongedocumenteerden. Zij dragen graag bij aan integratie zodat Wageningen hun "nieuwe thuis" wordt. Een grote groep inwoners en (vrijwilligers)organisaties zetten zich in voor vluchtelingen en ongedocumenteerden, zoals Vluchtelingenwerk, VOD, Welkom in Wageningen, Solidez, Vrijwilligers Centrum, Gilde Samenspraak, de bblthk, Markt 17, THUIS, Ways Home, Tinku, klankbordgroep GGZ enz. Vanwege de specifieke doelgroep en taak van VOD (vooral nog afgewezen asielprocedures) zijn deze resultaten beschreven in categorie 3. Verder werken ook partners van buiten Samen Wageningen aan de resultaatgebieden, zoals onderwijs (w.o. schakelklassen en inburgeringsscholen), re-integratie en werkgevers. Hierbij is nauwe afstemming en/of samenwerking belangrijk is en dit is in Wageningen onder meer geregeld via de werkgroep vluchtelingen.

Vanwege de wettelijke taakstelling voor huisvesting heeft de gemeente Wageningen de verantwoordelijkheid om te zorgen voor opvang en begeleiding van de statushouder naar een plek in de lokale samenleving. Het aantal verwachte nieuwe statushouders is 50 à 70 per jaar, tenzij er onvoorziene ontwikkelingen zijn. Ruim 300 vluchtelingen zijn de afgelopen 5 jaren in Wageningen komen wonen. Door m.n. de situatie in Eritrea en Syrië nam het aantal asielzoekers toe en verdubbelde per jaar de taakstelling voor Wageningen. Het grootste aantal werd in 2016 in Wageningen gehuisvest: 117. In 2017 is het aantal vastgesteld op 80. Daarom is het nu ook een goede tijd om de begeleiding en ondersteuning van deze substantiële groep gezamenlijk te bezien en te kijken hoe we met elkaar tot meer synergie kunnen komen om vluchtelingen efficiënter te helpen en goed te helpen integreren.

We hebben gezien dat:

- de vele initiatieven onvoldoende zijn afgestemd op elkaar. Veel vrijwilligers, professionals en ambtenaren zijn niet goed op de hoogte welke instantie welke rol speelt of welke vrijwilligers / inwoners de statushouder nog meer ondersteunen. Vanuit het integraal werken worden meerdere diensten tegelijk aangeboden. Dit leidt soms tot uiteenlopende en tegengestelde adviezen aan de statushouder en tot dubbelingen. Ook is er overlap en onduidelijkheid over wie de regie voert: de klantmanager, de vrijwillige coach of een reïntegratiebedrijf.
- de ex-AMV'ers (Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen), 18+, een risicogroep zijn. In Wageningen zijn een aantal woningen voor deze doelgroep. Het Nidos vervult de functie van voogd en jeugdzorginstellingen (Lindenhout) verzorgen de opvang en begeleiding. De opvang eindigt op de dag dat zij 18 worden. Voor hen is de stap naar zelfstandigheid erg groot. Hierbinnen heeft de Eritrese jongere meer aandacht nodig vanwege een erg grote cultuurkloof. Zij komen uit een wij-cultuur en de eigen verantwoordelijkheid in Nederland leidt

tot problemen.

- er meer input van de vluchtelingen zelf gewenst is om de dienstverlening door alle organisaties in Wageningen zo effectief mogelijk te bieden zodat interventies ook op langere termijn, aansluiten bij de persoon en situatie van de vluchteling. Ook is deelname van vluchtelingen aan advies- of cliëntenraad nodig of hulp bij het oprichten van een vorm van zelforganisatie voor inspraak om hun positie te verbeteren.

2. Voor wie

Voor wie doen we dit:

1. **Alle statushouders** die in gemeente Wageningen worden gehuisvest in het kader van de wettelijke taakstelling. Alle statushouders zijn bekend bij de klantmanagers en de organisatie VluchtelingenWerk (clientvolgsysteem vanaf aankomst in Nederland). Hierdoor kunnen we de statushouder vanaf de eerste dag efficiënt opvangen, ondersteunen en activeren naar gelang hun eigen mogelijkheden. De statushouder zelf houdt hierbij de regie.
2. **De groep alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV-ers)** die na hun 18^e verjaardag geen begeleiding van Nidos en Lindenhout meer ontvangen; zij nemen een Toekomstplan als overdrachtdossier mee.
3. **De ex-vluchtelingen die al 5 jaar of langer een verblijfsvergunning hebben** als zij de inburgeringscursus hebben afgerond en aan andere voorwaarden voldoen kunnen zijn een permanente verblijfsvergunning krijgen; Een deel van deze doelgroep, oudkomers, blijft ondersteuning nodig hebben (tijdelijk of structureel) om volwaardig mee te kunnen draaien (juridisch, gezondheid, financieel, maatschappelijke participatie) vanwege taal, trauma, gezondheid of andere problemen.

Welke problemen lossen we op:

- **Drempels wegnemen voor de doelgroep:** Vluchtelingen hebben een gebroken levenslijn, en missen kennis van de taal en cultuur, ze kunnen daardoor niet direct gebruik maken van de reguliere diensten van het Sociaal domein. Sommigen zijn bovendien ernstig getraumatiseerd. Vanuit de basisvoorziening is daarom een “welkomstportaal” voor vluchtelingen belangrijk: waar ze worden voorgelicht en voorbereid op zelfredzaamheid. Dit gebeurt met goed getrainde vrijwilligers, tolken, ervaringsdeskundigen en veel betrokken burgers.
- **Betere afstemming en samenwerking begeleiding rondom vluchtelingen:** Door 1 op 1 begeleiding en een breed inzetbaar “Toekomstplan” en samenwerkingsafspraken kan gemakkelijker afgestemd worden. Vrijwillige coaches, in het eerste jaar, zijn gericht op voorlichting, zelfredzaamheid en toeleiding naar reguliere loketten en organisaties. Coaches (eerste begeleiders) zullen beter bekend zijn met andere potentiële betrokkenen rondom de vluchteling. Waar mensen nog kwetsbaar blijven (of alsnog worden) wordt zorgvuldig en op maat gekeken wie daarin welke rol heeft. Waar nodig wordt een nieuwe partner gezocht of gewerkt aan netwerkversterking. Zie ook de beschrijving aan het begin van dit hoofdstuk: Infrastructuur Meedoen (Internationale gemeenschap). Voor sommige statushouders en jongeren is intensievere begeleiding nodig omdat zij nog meer te overbruggen hebben en kwetsbaar zijn. Hiervoor moet dan extra inzet komen b.v. coaching tav sociale en psychische gezondheid, financiële situatie, schoolgang en welzijn, kunnen ernstige ontsporingen voorkomen. Dit wordt tijdig gesignaleerd door de eerste begeleiders. Hierbij zal in nauw contact met het Startpunt worden gewerkt. Coaches zijn meer gericht op: wie/waar kan de client het best terecht voor wat, in plaats van zelf die begeleiding op zich te nemen.
- **Meer efficiency in de tijd:** Door een brede intake en inzet van de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) al zo vroeg mogelijk tijdens het verblijf in het AZC of opvanghuis. Dit document wordt gegoten in een “toekomstplan” en is van de cliënt en groeit mee in de tijd. De onderdelen scholing, inburgering, gezondheid, werk en hobby's, wensen en mogelijkheden tot participatie in Nederland kan de cliënt dan ook gebruiken bij intakes en contacten met andere instanties. De cliënt heeft de regie en houdt het document bij zich. Overlegstructuren hier omheen en uitwisseling hierover moeten nog verder ontwikkeld worden waarbij privacy niet mag worden geschaad. Door sneller te weten wat iemand wil/kan kan ook veel gericht hulp worden geboden om iemand een stap verder te helpen bij de integratie.
- **Beter benutten input van ervaringsdeskundigen:** Oprichten klankbordgroep van vluchtelingen, ex-vluchtelingen, oudkomers en deskundigen welke een rol kan spelen bij de ontwikkeltafel vluchtelingen, en deelname aan bestaande raden. Zo kan ook beter worden aangegeven wat op termijn belangrijk is voor een goede integratie.

3. Wat willen we bereiken?

Resultaat/effect	Concreet doel	indicatoren	monitoring
44. Iedere statushouders die in Wageningen komt wonen, beheerst (naar eigen kunnen) de Nederlandse taal. <i>Effect: de statushouder begrijpt de cultuur en de taal waardoor ze goed kunnen communiceren met de mede-inwoners van Wageningen.</i>	Statushouders zijn ondersteund om goede keuze te maken voor formele taalverwerving en indien gewenst aanvullend gekoppeld aan een maatje (informele taalverwerving)	Aantallen verwijzingen, aantal bemiddelingen/koppelingen, tevredenheid statushouders	Cliëntvolgsysteem (VVS), ZRM matrix en halfjaarlijkse evaluaties met client Rapportage inburgeringsscholen.
45. Iedere statushouder wordt -zsm nadat hij in Wageningen is komen wonen - actief gestimuleerd om een vorm van werk of studie te gaan doen en wordt daarin ondersteund.	Statushouders vinden een plek op de arbeidsmarkt of vrijwilligerswerk, stage of volgt een opleiding of cursus om de positie op de arbeidsmarkt te vergroten.	Aantal bemiddelingen naar (vrijwilligers)werk, cursus, studie of stage in samenwerking met diverse partijen in Wageningen	Cliëntvolgsysteem (VVS), halfjaarlijkse evaluaties, rapportages reïntegratie Vrijwilligerscentrum en ROC
Op grond van par. 7.4 beleidskader, moet invulling worden gegeven aan de wettelijke taak om statushouders die in Wageningen (komen) te wonen te ondersteunen om mee te kunnen doen in de samenleving. Daarbij gaat het om taalondersteuning en maatschappelijke begeleiding en begeleiding naar een vorm van werk of studie. <i>Effect: maatschappelijke en juridische belemmeringen zijn weggenomen zodat statushouder volwaardig mee kan doen</i>	Statushouders zijn in staat praktische zaken in hun leefomgeving te regelen, vinden zelfstandig de weg naar relevante instellingen in de gemeente. Ze kennen de wetten, regels en gewoonten. Ze kennen de cultuur en taal voldoende om zich te redden. Ze zijn actief en zelfredzaam na 1,5 tot 2 jaar of hebben daar voldoende (reguliere) ondersteuning bij.	Aantal bezoeken info en advies bij VWON, aantal trajecten ondersteuning asiel, aantal trajecten gezinshereniging Aantal succesvolle trajecten maatschappelijke begeleiding (=zelfredzaamheid), Trede-groei participatieladder, mate van zelfredzaamheid, cliënttevredenheid	Halfjaarlijkse evaluaties, ZRM matrix, cliënttevredenheidsonderzoek Aanwezigheid en impact klankbordgroep/ontwikkeltafel over inburgering en integratie Ervaringen van jobcoaches, taalmaatjes/coaches en Welkom in Wageningen

Resultaat/effect	Concreet doel	indicatoren	monitoring
46. Alle statushouders/vluchtelingen zijn op de hoogte van de Nederlandse normen en waarden, waaronder de basiswaarden van de Grondwet en de mensen- en kinderrechten; ouders worden in staat gesteld hun kinderen daarin te ondersteunen. (ook cat 2 en 3)	Door de 1 op 1 begeleiding en maatjes / koppelingen worden vluchtelingen geïnformeerd over de Nederlandse normen en waarden, waarbij ook aandacht wordt besteed aan opvoedingsondersteunende activiteiten en waar nodig doorverwezen. Daarnaast wordt de wettelijke participatieverklaring getekend.	aantal statushouders (en ouders) dat is begeleid en op de hoogte gebracht van Nederlandse normen en waarden (Grondwet en mensen- en kinderrechten); Aantal maatjes/koppelingen vrijwilligers	Cliëntvolgsysteem (VVS) en evaluatie met cliënt; Telling maatjes/koppelingen
47. statushouders/vluchtelingen en inwoners ontmoeten elkaar in de buurt, op (vrijwilligers)werk of tijdens vrijetijdsbesteding (ook cat 1) <i>Effect: de statushouder/vluchteling en voelt zich thuis in de wijk en voelt zich betrokken bij activiteiten in de wijk; acteert en participeert gelijkwaardig met haar/zijn netwerk.</i>	Statushouders maken gebruik van faciliteiten in de buurt voor vrijwilligerswerk en vrijetijdsbesteding; medeburgers hebben meer kennis en begrip over de achtergrond/situatie van vluchtelingen waardoor meer verbindingen kunnen worden gemaakt.	Aantal statushouders bij buurtactiviteiten, in vrijwilligerswerk en vrijetijdsbesteding. Aantal informatie- en voorlichtingscampagnes en aanwezigheid markten/evenementen, berichten in sociale media	Evaluaties met cliënten, leefbaarheidsonderzoek en, cijfers wijkgericht werken, rapportages VWON en Welkom in Wageningen. Feedback inwoners

4. Onderbouwing:

Vestigingscoach Vluchtelingenwerk met een Syrisch gezin na de gezinshereniging.

Alle samenwerkende partijen werken gezamenlijk met een vernieuwde integrale benadering van alle vragen en problemen waar vluchtelingen die in Wageningen gehuisvest worden tegenaan lopen. In feite bestrijken die alle levensterreinen, waarbij hun achtergrond nog eens een extra belemmerende factor vormt. Een vreemde taal, een andere cultuur en een vluchtgeschiedenis vormen hindernissen die zo snel mogelijk geslecht moeten worden om hen volop te kunnen laten meedoen in onze samenleving. Een inclusieve benadering vormt dan ook een belangrijke voorwaarde voor succes. De gekozen aanpak is gebaseerd op de ervaring waarbij vrijwilligers van Vluchtelingenwerk in nauwe samenwerking met m.n. de gemeente en statushouders via een Welkomstportaal op alle terreinen (huisvesting, inburgering, financieel, juridisch, gezondheid, zorg en kinderen) voorlichten, adviseren

en voorbereiden en wordt een statushouder – ook door andere organisaties - m.b.v. een individueel 'toekomstplan' verder lokaal begeleid en toegeleid.

De vijf Wageningse principes en de hoofdlijnen van het beleid

In het gemeentelijk beleid is er oog voor specifiek beleid voor een specifieke doelgroep. Dit is het werk wat Vluchteling Onder Dak (VOD) en Vluchtelingenwerk Oost Nederland (VWON) leveren op integrale wijze (alle leefgebieden bestrijkend) en nauw samenwerkend met inwoners en formele en informele organisaties in het sociale domein. Alle statushouders komen allereerst bij klantmanagers, inkomensconsulenten en Vluchtelingenwerk. Door een zorgvuldige 1 op 1 begeleiding van een coach kan onmiddellijk preventief worden gewerkt. Voor de komende jaren is de inzet om verder te gaan met wat goed werkt, te vernieuwen met een Brede Intake en Zelfredzaamheidsmatrix te werken (welke resulteren in een breed inzetbaar Toekomstplan) en te vernieuwen wat beter kan zodat overdracht/samenwerking kwalitatief beter wordt.

De meeste vluchtelingen willen heel graag weer in hun kracht komen en een bijdrage leveren aan de Wageningse samenleving. We helpen ze daarbij door deuren te openen, wegen te wijzen en de cultuur en het systeem uit te leggen. Daarbij stemmen we af, leveren we maatwerk, 1 op 1 begeleiding), verwijzen we tijdig en zo voorkomen we (meer) problemen en benutten talenten. Met netwerk en kennis gaan wij als begeleiders maar vooral ook vluchtelingen zelf snel gebruik maken van beschikbare middelen en mogelijkheden. Door betere verbinding met andere organisaties/begeleiders in de stad, het afstemmingsoverleg en het toekomstplan kunnen we eerder schakelen. Vluchtelingen kunnen hierdoor zo snel mogelijk als 'gewone' burgers mee gaan doen en hun talenten inzetten; het welkomstportaal blijft zo efficiënt/kort mogelijk en wordt tijdig geëvalueerd. Vrijwilligersinzet vergroot het draagvlak in Wageningen en stimuleert de betrokkenheid bij vluchtelingen – die je anders als medeburger niet zomaar zou kennen. Waar oudkomers nog ondersteuning nodig hebben wordt maatwerk geboden. Voor structurele hulpvragen wordt Vluchtelingenwerk (juridisch), het Startpunt (gezondheid, kinderen) of de klantmanager (participatie) ingeschakeld. Voorkomen is beter dan genezen. Het evalueren van de resultaten vormt de basis voor nieuwe initiatieven of aanpassingen in het bestaande aanbod.

BAAT

Met de ondertekening van het VN-Vluchtelingenverdrag in 1956 heeft Nederland erkend dat vluchtelingen en asielzoekers niet teruggestuurd kunnen worden naar een land waar ze gevaar lopen. We zijn verplicht de nieuwkomers op te vangen en te behandelen als iedere andere burger. Een van de organisaties die hierbij een belangrijke rol speelt is Vluchtelingenwerk. Dit is een mensenrechtenorganisatie die zich ook extra inzet voor kinderrechten. Een vluchteling is iemand die een 'gegronde vrees' heeft voor vervolging op grond van ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde maatschappelijke groep die in herkomstland geen bescherming krijgt. In alle activiteiten ligt de aandacht voor mensen- en kinderrechten opgesloten. Dat is niet alleen beperkt tot de participatieverklaring. In de contacten met vrijwilligers en professionele werkers komt dit thema telkens aan bod en krijgt dit concreet invulling. Er is een intensieve samenwerking tussen Shout en Vluchtelingenwerk en om de toegankelijkheid verder te vergroten wordt onderzocht om activiteiten en spreekuren op elkaars locaties uit te voeren. Afhankelijk van de actuele toestroom en politieke situatie zal de invulling van BAAT wellicht steeds iets aangepast moeten worden en bij knelpunten worden nieuwe vormen van ondersteuning of hulp gezocht of ontwikkeld. Door de korte lijnen tussen gemeente en betrokken organisaties en het bestaan van het fonds kan goed worden ingespeeld op wijzigende behoeftes.

SROI

De toelichting hierop staat in categorie 4 beschreven in deelplannen "Ontwikkelen" en "Vluchtelingen".

5. Aanpak

Hoe pakken we het aan?

"Welkomstportaal": zodra vluchtelingen in de gemeente komen, of wanneer AMV-ers 18 jaar worden, pakt een coach van vluchtelingenwerk de regie op samen met de vluchteling, op alle terreinen. Vanaf de eerste dag wordt in overleg met de klantmanager aan een persoonlijk ontwikkelingsplan (verder) gewerkt. De eerste weken is het contact een aantal keren per week. Zodra er een brede intake heeft

plaatsgevonden worden andere organisaties betrokken bij het integratieproces. Zoals de buurt of een buurthuis om de statushouders een thuisgevoel te geven in de wijk, maar ook vrijwilligersorganisaties die betrokken zijn bij het Digitaalhuis voor informele taalondersteuning of een maatje via Welkom Wageningen etc. Na 3 maanden bespreekt de coach met de vluchteling hoe het met welzijn, gezondheid en zelfredzaamheid is; toekomstplan wordt bijgesteld. Vervolgens wordt bekeken of er contact met een andere organisatie, vrijwilliger of iets/iemand anders nodig of wenselijk is. Na 6 maanden is het eerste evaluatiemoment van het traject, wordt het contact minder frequent als alles volgens plan verloopt en kijkt de coach opnieuw naar wat iemand nog meer zou willen /kunnen. Dit sluiten zij kort met klantmanager en/of jobcoach.

Er worden zo vroeg mogelijk verbindingen gelegd met andere burgers (de buurt) en organisaties, bijvoorbeeld Welkom in Wageningen die maatjes zoekt en activiteiten organiseert samen met Wageningers, Solidez, die verbindingen legt in de buurt, en met initiatieven, fietsles de bblthk voor , taalontwikkeling en het digitaalhuis, Vrijwilligers Centrum Wageningen voor vrijwilligerswerk, Gilde Samenspraak voor taalbegeleiding en Compleet Mensenwerk of andere re-integratiebedrijven om zo snel mogelijk toe te groeien naar werk of opleiding.

Na een jaar doet de coach samen met cliënt de eindevaluatie, vult de zelfredzaamheidsmatrix in en formuleert samen nog ambities en aandachtspunten. Het toekomstplan wordt zo steeds bijgesteld. De cliënt kan deze trajectinformatie steeds zelf delen met instanties en derden (zoals gemeente, scholen, re-integratie).

Op weg naar zelfredzaamheid: in het tweede jaar krijgt de client minder outreachende begeleiding maar meer monitoring om te bewaken dat de integratie daadwerkelijk voldoende in gang is gezet. Eigen regie van cliënt staat voorop. Zijn er nog levensgebieden die aandacht vragen? Hoe kunnen we hier oplossingen voor bedenken? Als verwijzen niet lukt en hierin leemten gesignaleerd worden, wordt steeds gekeken hoe dit met anderen opgepakt kan worden, bekostigd via fondsen of andere middelen. Dit geldt ook voor oudkomers die er al langer zijn en nog ondersteuning nodig hebben. Door kortdurende hulp, door specialistische kennis in te brengen bij reguliere organisaties en door samen te werken. Denk aan specialistische juridische hulp (asielprocedure), moslimvrouwen die moeite hebben om hun weg te vinden in onze maatschappij, of mensen die om verschillende redenen een grote kloof ervaren en in isolement of verder in de problemen dreigen te raken.

Informatie delen: activiteiten die daarnaast nog worden verricht zijn optreden als kenniscentrum voor zowel vluchtelingen(nieuw- en oudkomers) als organisaties, beroepskrachten en burgers in Wageningen, het geven van voorlichting en trainingen geven aan instanties die deskundigheidsbevordering willen aangaande vluchtelingen. Ook worden mensen begeleid bij problemen rond verblijfsrecht en verzoeken voor gezinshereniging bij de IND.

De instrumenten die worden ingezet:

- Maatschappelijke begeleiding: persoonlijke coaching van ervaren en geschoolde vrijwillige coaches, checklist en handboek
- Persoonlijk ontwikkel plan of "Toekomstplan" (nav brede intake)
- Afstemmingsoverleg met betrokken (vrijwilligers)organisaties
- Inzet tolken/ervaringsdeskundigen
- Cliëntvolgsysteem en zelfredzaamheidsmatrix
- Info & Advies; spreekuur en voorlichting (zorg, educatie, gemeente)
- Landelijke Vluchtweb
- Juridische begeleiding en advies (w.b. Gezinshereniging en Verblijfsrecht)
- Taalcoaches/maatjes en sociale maatjes
- Activiteiten die integratie bevorderen en uitval voorkomen

6. Organisatie

Kartrekkers:

VWON en VOD werken voor vluchtelingen en ongedocumenteerden. De opvang en begeleiding van ongedocumenteerden staat in categorie 3 beschreven. De begeleiding van nieuwkomers met verblijfsvergunning (statushouders) staat in categorie 4 beschreven. In de praktijk is sprake van een nauwe samenwerking en kennisdeling van de organisaties vooral wat betreft asielzaken.

Samenwerkingspartijen:

Welkom in Wageningen, Gilde Samenspraak, Solidez, GH office, Vrijwilligers Centrum Wageningen, CSW en Compleet Mensenwerk, THUIS, de bblthk, het (Digi)Taalhuis, Remedia, Tinku en Ways Home.

Direct na vestiging van een vluchteling in de gemeente ligt de regie bij Vluchtelingenwerk in samenwerking met de inkomensconsulenten en klantmanagers. Bij bekostiging uit het participatiebudget ligt de formele regie van de betreffende studie/werk trajecten helemaal bij de klantmanagers van de dienst Sociale Zaken.

7. Budget/begroting

Deze activiteiten worden gefinancierd in categorie 3 en 4 en maken tevens gebruik van en sluiten aan op de activiteiten die in dit uitvoeringsplan zijn beschreven.

6. Stenen (fysieke basisinfrastructuur)

<i>Naam deelplan</i>	<i>Stenen</i>	<i>Categorie</i>	<i>1/2/3/4</i>
<i>Resultaten</i>	Alle resultaten van Samen Wageningen	<i>Organisaties</i>	Thuis, Markt 17, Odensehuis, Solidez, de scholen in NW

1. Waarom

De sociale basisinfrastructuur vormt een belangrijk onderdeel van Samen Wageningen die de draagkracht van inwoners versterkt, de zelf- en samenredzaamheid vergroot, initiatieven van inwoners zelf stimuleert en overlast op straat voorkomt. Het idee hierachter is dat dit voorliggende veld aan voorzieningen zodanig dichtbij de inwoners staat, dat daarmee ook geïndiceerde, vaak duurdere zorg voorkomen kan worden. Elkaar ontmoeten is de basis voor het bouwen van sociale netwerken en sociale samenhang. Het overgrote deel van de inwoners kan hieraan zelf vorm geven. Daar waar de sociale samenhang gering is, kan ondersteuning vanuit de sociale basisinfrastructuur hier een belangrijke bijdrage aan leveren.

De sociale basisinfrastructuur bestaat uit fysieke plekken (buurtpunten of ontmoetingsplekken) en aan deze plekken verbonden professionele inzet die erop is gericht om kwetsbare inwoners en risicogroepen te ondersteunen om tot ontmoeten en meedoen te komen en de zelf- en samenredzaamheid te vergroten. Dit gebeurt door diverse groepen met elkaar te verbinden, inwonersinitiatieven te ondersteunen en vrijwillige inzet te vergroten. Hierdoor voelen inwoners zich thuis en verbonden met hun buurt; hebben zij contacten in de buurt om hun verhaal te delen, samen wat te doen en hulp te vragen als het wat minder gaat. Dit bevordert de zelf- en samenredzaamheid. Dit canvas richt zich op het fysieke deel van de sociale basisinfrastructuur, de zg. 'stenen'.

In Wageningen zijn veel partijen actief die activiteiten organiseren voor inwoners van Wageningen. Veel van deze activiteiten hebben een ruimte nodig om plaats te vinden. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van locaties die beschikbaar zijn in de Wageningse sociale basisinfrastructuur, zoals scholen, de bblthk, buurthuizen/ontmoetingsplekken, ruimtes van zorginstellingen, Tuindorp etc. Voor een deel van de beschikbare ruimtes geldt dat deze beschikbaar zijn naast de hoofdfunctie die deze ruimte heeft. Voorbeeld: een school is vooral bezet tijdens schooltijden, maar heeft buiten schooltijden ruimte beschikbaar voor partijen die ruimte nodig hebben. De activiteiten van de bblthk i.s.m. andere organisaties en het ruimte bieden aan activiteiten van andere organisaties in de bblthk, behoren tot de (wettelijke) kernfunctie 'ontmoeting en debat'. Daarnaast zijn er organisaties die zorg bieden aan inwoners en als gevolg daarvan ruimtes beschikbaar hebben voor een breder publiek (zoals bijv Opella, Philadelphia, Zideris etc). En er zijn organisaties die als hoofddoel het (mogelijk maken van) organiseren van activiteiten voor inwoners hebben en die specifiek daarvoor ruimtes beschikbaar hebben in de vorm van ontmoetingsplekken. Voor deze organisaties geldt dat deze locaties mee-gefinancierd worden uit het aan hen toegekende welzijnsbudget; dus uit het budget dat vanaf 2018 onderdeel uitmaakt van Samen Wageningen.

We zien in Wageningen dat er op deze manier een heel stelsel van ruimtes beschikbaar is, waar onder meer partijen die betrokken zijn bij Samen Wageningen gebruik van maken om hun activiteiten te organiseren en de resultaten te halen. Deze basisinfrastructuur van locaties kan dan ook worden gezien als onderliggend faciliterend voor het behalen van de resultaten van Samen Wageningen. Dit geldt voor de activiteiten uit alle categorieën: ontmoeten en verbinden kan niet zonder ontmoetingsplek, signaleren kan alleen als mensen elkaar ontmoeten en meedoen aan activiteiten, toegroeien naar een meer collectieve aanpak van vraaggerichte ondersteuning kan alleen als er ruimtes beschikbaar zijn om groepswork te doen en als inwoners verbonden kunnen worden aan netwerken en ontmoetingsplekken in de buurt. Het hangt allemaal met elkaar samen. Idealiter bepalen de partijen uit Samen Wageningen gezamenlijk - op basis van de te behalen resultaten en uitvoeringsafspraken - welke basisinfrastructuur nodig is in Wageningen en dragen zij er gezamenlijk zorg voor dat deze basisinfrastructuur beschikbaar is voor alle partijen door een deel van het Samen Wageningen-budget reserveren voor 'stenen' en beheer van deze stenen. Dit houdt dus onder meer in dat het niet meer de welzijnspartijen zijn die hun locaties inbrengen ten dienste van alle partijen, maar dat de stenen worden losgetrokken van deze specifieke uitvoerende partijen en als faciliterend element beschikbaar zijn voor iedereen.

2. Voor wie

We verwachten dat er efficiencywinst is te halen door als gezamenlijke partijen te kijken naar de beschikbaarheid en de bezettingsgraad van locaties in Wageningen en dat dit op termijn wellicht kan leiden tot verplaatsing of samenvoegen van locaties, waardoor minder stenen gefinancierd hoeven worden uit Samen Wageningen en er meer budget beschikbaar blijft voor activiteiten. Ook willen we meer verbinding aanbrengen tussen de locaties, waardoor het voor alle partijen makkelijker wordt om te zien waar er ruimte beschikbaar is voor het organiseren van activiteiten (op dit moment moeten hiervoor alle locaties individueel gebeld/gemaid worden).

Daarnaast denken we dat een gezamenlijk gedragen basisinfrastructuur (betere) mogelijkheid biedt tot het opzetten van participatietrajecten en leerwerk-trajecten op het gebied van bijvoorbeeld beheer en facilitaire zaken. Op dit moment wordt dit op kleine schaal in individuele ontmoetingsplekken opgepakt, maar ontbreekt het door de schaalgrootte aan de mogelijkheid om hier doorstroming en continuïteit in te bieden.

3. Wat willen we bereiken?

We beogen een optimaal ingerichte basisinfrastructuur te bereiken, waarin "loze" reeds gefinancierde ruimte zoveel mogelijk wordt benut, waarin betrokken partijen de mogelijkheid hebben om op de meest passende plek activiteiten te organiseren. Dit bevordert tevens dat een grotere diversiteit aan doelgroepen met elkaar in contact komt en biedt ruimte aan zorg en welzijn om hun activiteiten dichter op elkaar te organiseren. Dit bevordert een preventieve aanpak van ondersteuningsvragen.

De periode voor het opstellen van uitvoeringsplannen is te kort om met alle betrokken partijen te komen tot een plan van aanpak met betrekking tot de fysieke basisinfrastructuur en om te inventariseren waar winst te behalen is. Deze innovatie en doorontwikkeling agenderen we dan ook voor 2018, met als doel de eerste resultaten in de zin van vermindering van kosten voor het budget van Samen Wageningen per 2019 te realiseren. In de opmaat hier naartoe hebben Markt 17, Solidez, THUIS, het Odensehuis en de scholen NW voor 2018 een gezamenlijk locatieplan gemaakt, waarin de eerste besparingen op beheer en deels op de huurkosten kunnen worden gemaakt. Hiermee wordt ten opzichte van 2017 ca. 170.000 bespaard. In dit plan zijn de scholen in NW aangehaakt om op basis van minimale meerkosten de school drie dagdelen per week extra open te stellen voor ontmoetingsactiviteiten.

We streven ernaar de stenen maximaal 15% van het totale budget van Samen Wageningen uit te laten maken en om dit percentage indien mogelijk nog verder naar beneden te brengen door het creëren van synergie op huisvesting. Ter vergelijking: als we de kosten van de stenen in 2017 afzetten tegen het budget van Samen Wageningen, dan bedragen deze op dit moment 20,8% van het totale budget.

<i>Resultaat/effect</i>	<i>Concreet doel</i>	<i>indicatoren</i>	<i>monitoring</i>
Kostenbesparing op stenen	15% van totaal budget van Samen Wageningen	Totale kosten huur/totaal budget Samen Wageningen	Jaarlijkse berekening

4. Aanpak

Hoe pakken we het aan

Vooralsnog blijven de huidige locaties bestaan, te weten Markt 17, THUIS, het Odensehuis, het Oude Bijenhuis, Huis van de Wijk de Nude, Huis van de wijk De Pomhorst en Stadsatelier Ons Huis. Voor deze locaties bestaan langlopende huurcontracten, die in 2018 gestand worden gedaan. Om het beslag op het budget van Samen Wageningen te verminderen snijden we in de beheerorganisatie (van 3 fte naar 2 fte), heeft het Odensehuis slechts 50% van de huur in Samen Wageningen ingebracht, stuurt Markt 17 aan op een huurverlaging van 25% en vragen we de Woningstichting en de gemeente Wageningen om de huren met 33% te verlagen. Dit is nog geen vastgesteld besluit, maar vooralsnog vormt dit ons uitgangspunt. *Mocht dit op enigerlei wijze niet lukken dan voelen wij ons genooddaakt om een van de panden af te stoten.*

Stadsatelier Ons Huis en Kookatelier De Nude gaan onderdeel uitmaken van het werkplaatsconcept uit categorie 4. Hierbij is de doelstelling om in enige mate opbrengsten te genereren, die wellicht de

huurkosten kunnen drukken. Toevoeging van de scholen in NW is een eerste opmaat en experiment naar de te maken ontwikkeling naar benutting van 'loze' ruimte.

Voor alle locaties geldt dat gebruikmaking van de ruimtes zoveel mogelijk geschiedt op basis van wederkerigheid: dit kan in geld of in een tegenprestatie. Partijen die niet in relatie staat tot Samen Wageningen kunnen ook gebruik maken van de ruimte, maar partijen met een relatie tot Samen Wageningen hebben voorrang boven derde partijen. Eventuele huuropbrengsten vloeien weer terug naar de pot van Samen Wageningen en/of worden in mindering gebracht op benodigde budgetten van betrokken organisaties.

De partijen gaan gezamenlijk vormgeven aan beheer en stellen 2 fte (MBO) aan om in gezamenlijkheid met een pool van vrijwilligers en participatie deelnemers uitvoering te geven aan het beheer, onderhoud en de facilitaire zaken.

Gedurende 2018 gaan we met alle partijen die de beschikking hebben over ruimtes om de tafel om te komen tot een innovatieve inrichting van de basisinfrastructuur. Hierbij sluiten we aan bij de plannen zoals deze in het deelplan vindplaatsen van categorie 2 zijn beschreven en bezien we vindplaatsen, buurtpunten en ontmoetingsplekken zoveel mogelijk in integraliteit. Dit moet leiden tot een plan van aanpak om toe te groeien naar de gewenste situatie in de periode 2019-2021.

5. Organisatie

Bovenstaand budget wordt ingezet door Markt 17, THUIS, Het Odensehuis, de scholen in NW en Solidez voor de hierboven genoemde locaties. Voor het doorontwikkelplan wordt samenwerking gezocht met onder meer de bblthk, Tuindorp, Philadelphia, Opella, Siza, Zideris, Startpunt, Buurtpunt NW, scholen, WUR, kerken, wijkpanels, vertegenwoordigingen van inwoners en cliënten etc. Alle partijen van Samen Wageningen mogen gebruikmaken van de fysieke basisinfrastructuur, waardoor kosten voor locaties voorkomen worden.

6. Budget/begroting

Indien de Woningstichting en de gemeente Wageningen de huren met 33% verlagen en het Odensehuis het beslag op de huur verlaagt met 50% en Markt 17 haar huur met 25% verlaagt hebben de hierboven beschreven ontmoetingsplekken een gezamenlijk huur- en exploitatiebegroting van in totaal € 370.632. Daar bovenop komen de kosten voor het beheer door 2 fte MBO tegen een tarief van € 44 per uur, zijnde € 164.560. In totaal levert dit een budget-vraag op van € 535.192 (in eerste instantie voor 2018), zijnde 15,7% van het totale budget van Samen Wageningen. Voor dit budget doen we naar rato een beroep op de vier categorieën. Daarmee worden de benodigde middelen per categorie als volgt:

Verdeelmodel kosten fysieke basisinfrastructuur		
	Percentage van totaal	Kosten
Stenen categorie 1	21,5%	€ 115.209
Stenen categorie 2	6,5%	€ 34.594
Stenen categorie 3	51,2%	€ 274.249
Stenen categorie 4	20,8%	€ 111.140

BASISINFRASTRUCTUUR		
Activiteit / interventie	Organisatie	Totaal
Stenen categorie 1	Markt 17, THUIS, Odensehuis, Scholen NW, Solidez	€ 115.209
Organisatie en penvoerderschap	Solidez	€ 2.500

GEFINANCIERD UIT ANDERE MIDDELEN (bijvoorbeeld IAS, fondsen, andere domeinen)

Te verwachten opbrengsten uit verhuur en exploitatie zullen terugvloeien naar de organisatie van Samen Wageningen ter mede financiering van het penvoerderschap	Solidez	€ 10.000 (€ 2.500 per categorie)
---	---------	-------------------------------------

7. Overzicht resultaten, activiteiten en budgetverdeling

CATEGORIE 1 ONTMOETEN VERBINDEN						
Resultaat	deelplan	Activiteit	Organisatie	basis	fonds	anders
2/3/6/8/38/ 40	Samen ouder	coördinatie buurtnetwerk en dementievriendelijke stad	Odensehuis	€ 48.500		€ 7.000
		de Stadkamer	Thuis	€ 48.500		€ 8.000
2/3/6/8/29/3 2/38/40/47	ontmoeting	coördinatie activiteiten	Markt 17	€ 19.000		€ 4.000
		personele inzet wijkteams huizen van de wijk en Oude Bijenhuis	Solidez	€ 427.805		€ 6.000
		coördinatie activiteiten en workshops	De Plek		€ 6.750	
		Ontmoeting en verdieping. gesprekken over levensvragen en zingeving	Zingesprek		€ 2.700	
		(culturele) activiteiten, evenementen,	CSWO		€ 2.500	
		Het gezamenlijk Intercultureel Straatfeest in samenwerking met Emmaus, en Interculturele ontmoetingen	IWW		€ 2.600	
		preventieve groepsactiviteiten	Indigo		€ 10.000	
		culturele activiteiten voor migranten	Tinku		€ 35.000	
		openstelling school voor 2 avonden en een dagdeel t.b.v. activiteiten buurtbewoners	Scholen NW		-	€ 12.038
		deelname aan markten en festivals voor bewustwording, voorlichting en ontmoeting.	Platform voor levensbesch ouwing en religie wageningen		€ 1.500	

CATEGORIE 1 ONTMOETEN VERBINDEN						
Resultaat	deelplan	Activiteit	Organisatie	basis	fonds	anders
32	ontmoeting	gespreksgroep ouders van kinderen met autisme	MEE Veluwe		€ 4.500	
2/3/6/8/38/40	samen ouder	Coördinatie samen ouder in de buurt	Solidez	€ 52.000		
38		uitrollen app shared food	Idealis			€ 4.000
leefbaarheid	buurtbemiddeling	Buurtbemiddeling	Solidez	€ 16.000		
	diversiteit	voorlichtingslessen, gespreksgroepen, veilige ontmoetingsplekken	Shout	€ 5.000		
		Bijeenkomsten interculturele communicatie	Ways Home			
Algemeen	stenen	Huisvesting 15,6 %		€ 115.209		
Algemeen	algemeen deel samenwerking	Organisatiekosten	Solidez	€ 2.500		€ 2.500
	TOTAAL AANGEVRAAGD			€ 734.514	€ 65.550	€ 43.538
	TOTAAL BESCHIKBAAR			€ 736.000	+€1.486	

Bijlage 1: Deelnemerslijsten Samen Wageningen categorie 1: Ontmoeten/ verbinden*Deelnemerslijst Bijeenkomst Categorie 1*

Naam	organisatie/ inwoners	naam organisatie	Uw e-mailadres
Richard Coenen	organisatie	Woningstichting	rc@dewoningstichting.nl
H.J.C. Horsman	organisatie	PLRW Platform voor Levensbeschouwing en Religie	hhorsman@algaard.nl
will hermanussen	organisatie	CSWO	h.hermanussen@chello.nl
Martin Keijbets	Organisatie	CSWO	mkeijbets@kpnmail.nl
Wissam Hamideh	Organisatie + Ondernemer	Stichting Al Ieman WH Office	whamideh@whoffice.nl
Tutku Yuksel en Elske van de Weg	organisatie	Thuis Wageningen	info@thuiswageningen.nl
Emma Schotveld	organisatie	ZinGesprek Wageningen	info@zingesprekwageningen.nl
Suzanne de la Fontejjne	inwoner		suzanne@delafontejjne.nl
Jan Harm Roseboom	organisatie	Vluchteling onder Dak	jh.roseboom@hccnet.nl
Rob van Zwol	inwoner		r.vz@live.nl
Astrid Zeilstra en Machteld Speets	organisatie	Vrijwilligerscentrum	info@vcwageningen.nl
Annet Timmerman	organisatie	Stichting Vluchtelingenwerk	atimmerman@vwon.nl
Jouwert van Geene	inwoner / organisatie	buurtvereniging NoordWest en buurtapp Nextdoor	jouwert.vangeene@gmail.com
Wilma Smilde	organisatie	stichting Present	wilma.smilde@presentwageningen.nl
Leontine van Eck	organisatie	stichting Present	leontine.vaneck@presentwageningen.nl
Monique Zwelsloot	organisatie	Mima cursus	monique.zwetsloot@gmail.com
Mieke Duvalois	onderwijs	OBS De Nijenoord	mieke.duvalois@denijenoord.nl
Petra Sips	organisatie	De Plek	petra.sips@de-plek.net
Lucie Peijnenburg	organisatie	Markt 17	marlu@freeler.nl
Arnold Moene	organisatie	Markt 17	a.f.moene@xs4all.nl

Esther Smit en Nanneke Keuter	organisatie	Stichting Buurtgezinnen	estheresmit@gmail.com
Marjan Boone	inwoner		marjanbooneicc@gmail.com
Louisa Bosker	organisatie	Odensehuis	post@odensehuisgelderland.nl
Monique Lenselink/Nalonya vd Laan	organisatie/ondernemer	de Bakermat	m.lenselink64@gmail.com
Ellen Scheenen	organisatie	Solidez	e.scheenen@solidez.nl
Rob Kuiper	organisatie	Circustheater Stoffel	rob@circustheaterstoffel.nl
Marijke Kaper	organisatie	Solidez	m.kaper@solidez.nl
Elsbeth van der Hoeven	organisatie	Opella	EvdHoeven@Opella.nl
Ewout Openneer/ Joke de Vries	inwoner / organisatie	Liefde Doen	liefdedoen@gmail.com
Heleen Drijver	organisatie	Indigo preventie	h.drijver@indigogelderland.nl
Marion Janssen	organisatie	Idealis	mjanssen@idealis.nl
Dedde de Jong	organisatie	Solidez buurtbemiddeling	buurtbemiddeling@solidez.nl
Daphne Peppenster	Organisatie	Actief Zorg	d.peppenster@actiefzorg.nl
Jaap Schouls	Organisatie	Interculturele Werkgroep Wageningen	schouls@planet.nl
Kees van Asselt	organisatie	Shout (homogroep)	info@shoutwageningen.nl
Carmen Schlosser	organisatie	's Heerenloo	carmen.schlosser@sheerenloo.nl
Frits Penning de Vries	inwoner en organisatie	Vluchtelingenwerk	frits.penningdevries@gmail.com
Marisabel Pardo	inwoner en organisatie	Tinku	marisabel.pardo@yahoo.com
Marlies Taal	organisatie	Vier het Leven	marlies@4hetleven.nl
Floor de Kanter	organisatie	zorgboerderij De Hooilanden	boerderij@dehooilanden.nl
Jutta Wirth	Inwoner+ initiatieven	Internationaal Startpunt	juttawirthnl@gmail.com
Joke Francissen	organisatie	RIBW Arnhem & Veluwe Vallei	j.francissen@ribwavv.nl

Amin Hagouchi	inwoner		aminhagouchi@outlook.com
Karianne Radstake	organisatie	Gemeente Wageningen	karianne.radstake@wageningen.nl
Fatiha El Kandoussi	organisatie	Compleet Mensenwerk	f.elkandoussi@compleet- mensenwerk.nl
Leida van den Berg	organisatie	WerkWiel Wageningen	werkwiel@gmail.com
Sandra Mustert Hennie Mulder Janine Bezem	organisatie	VGGM	sandra.mustert@vggm.nl hennie.mulder@vggm.nl janine.bezem@vggm.nl
Sandra Labree	organisatie	Welkom in Wageningen	info@welkominwageningen.nl sandra@labree.nl
Freek Weers	organisatie	MEE Veluwe	freek.weers@meeveluwe.nl
Helma Hollestelle	organisatie	Solidez	h.hollestelle@solidez.nl
José Tammer	organisatie	de bblthk	jose.tammer@bblthk.nl
Sjoerd Spoelstra	organisatie	Stichting Present Wageningen	stspoelstra@gmail.com
Renske Vonk	ondernemer	CVS Mens en Werk	renske@cvsmensenwerk.nl
Arie Brouwer	inwoner		brouwer.arie@gmail.com
Roland Olieman	organisatie	Leger des Heils W&G Gelderland	roland.olieman@legerdesheils.nl
Cisca Jan	organisatie	Leger des Heils W&G Gelderland	cisca.jansen@legerdesheils.nl
Zennu Haile Michael	organisatie	Keer communicatie	zennu@keercommunicatie.nl
Alize Roos	organisatie	In Between Counselling	info@inbetweencounselling.nl

Astrid de Koning	organisatie	Humanitas	a.dekoning@humanitas.nl
Manuela Julien	organisatie	Clínica Babilónica	m.julien@clinicababilonica.eu
Jaap de Graaff	organisatie	Markt 17	j.s.degraaff@gmail.com
Rien van Doorn	organisatie	Humanitas	rien.van.doorn@gmail.com
Wout van Deelen	organisatie	De Willemshoeve	woutvandeelen@dewillemshoeve.eu
Oesha Ramrekha Mustafa Çelik	Burgerinitiatief	IWW	tepeswrie@hotmail.com m.celik@solidez.nl
R. van der Duin	inwoner		r.vanderduin@chello.nl
Marco Cattel	Organisatie	Stichting ROOZ	marco@stichtingrooz.nl
Cobie Penning de Vries	Inwoner		cpcobiep@gmail.com
Esther Flens	organisatie	gemeente	esther.flens@wageningen.nl

Synergiegroep categorie 1

naam	organisatie	email
Marijke Kaper	Solidez	m.kaper@solidez.nl
Tutku Yuksel	THUIS	info@thuiswageningen.nl
Louisa Bosker	Odensehuis	post@odensehuisgelderland.nl
Geert Klei	CVS Mens en Werk / wijkpanellid / ouderraad Pantarijn	geert@cvsmensenwerk.nl
Kees van Asselt	Shout Wageningen	keesvanasselt0@gmail.com

Informatie leesgroep categorie 1

Naam	rol
Marian Rameyer	Bestuurslid Odensehuis
Petra Sips	De Plek
Kristine Durksz	Inwoner Wageningen

Bijlage 2: te behalen resultaten categorie ontmoeten/verbinden

nummer	resultaat
2	inwoners, in het bijzonder chronisch zieken, mensen met een beperking en mensen met een lage SES, ervaren hun kwaliteit van leven gemiddeld als goed
3	inwoners, in het bijzonder mensen met een lage SES, ervaren hun gezondheid gemiddeld als goed
6	inwoners kennen elkaar en hebben interactie met elkaar in hun gebied, waarbij de invulling van gebied maatwerk is
8	indien nodig worden (kwetsbare) inwoners door de gemeente ondersteund bij het nemen van initiatieven in hun gebied
29	de wettelijke taken uit de Jeugdwet worden uitgevoerd (dit resultaat komt in elke categorie terug, en moet per categorie in de uitvoeringsplannen nader worden ingevuld; in categorie 1 betreft het de inzet op het versterken van het opvoedklimaat en het netwerk)
32	er zijn netwerken voor kinderen en ouders waar zij lotgenoten en ervaringsdeskundigen kunnen ontmoeten
38	oudere inwoners kunnen elkaar en andere generaties ontmoeten en gezamenlijk activiteiten organiseren en worden daarin waar nodig gefaciliteerd
40	eenzaamheid bij oudere inwoners wordt gesignaleerd en waar gewenst wordt op maat ondersteuning geboden bij maatschappelijke participatie/opbouwen van een netwerk
47	statushouders/vluchtelingen en inwoners ontmoeten elkaar in de buurt, op (vrijwilligers)werk of tijdens vrijetijdsbesteding
48	statushouders/vluchtelingen worden door de gemeente ondersteund bij het opbouwen van een eigen netwerk
Aanvullend resultaat	Op grond van par. 6.2 beleidskader: De gemeente wil aanvullend op de resultaten onder leefbaarheid het volgende bereiken. De gemeente wil voorkomen dat er gebieden zijn waar de leefbaarheid achterblijft, omdat inwoners het daar zelf niet lukt om er verandering in te brengen. De gemeente wil er ook voor zorgen dat lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender inwoners zich gerespecteerd en prettig voelen in Wageningen. Daar waar nodig voert de gemeente de regie en werkt hierin samen met partners.
Aanvullend resultaat	Op grond van par. 7.1 beleidskader, wordt bij activiteiten om de resultaten voor het thema jeugd te bereiken onderscheid gemaakt tussen inzet voor kinderen van -9 maanden tot 13 jaar en inzet voor jongeren van 13 tot 27 jaar.